...ЫХ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 108 (8016)
МАЙН
9
СРЕДА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нёдондонойнгоо алдуу дутууе хараадаа абажа, кукуруза тарилгада һайнаар бэлдэе (1-дэхи нюур).

Советскэ арадай агууехэ илалта (2-дохи нюур).

С. Хандажапов.—Модо урадхуулагшадай эрилтые хангаха (2-дохи нюур).

Д. Усов.—Үнэ сэн, ажал багатайгаар таряа ургуулая! (2-дохи нюур).

ШЭНЭ ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ (3-дахи нюур).

Подкомитедэй сессиин хүдэлмэриин дүнгүүд тухай Лондондохи ТАСС-эй корреспондентдэ буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ байгаа советскэ делегациие толгойлогшо А. А. Громыкын хэһэн мэдүүлгэ (3—4-дэхи нюурнуудта).

Советско-вьетнамска худалдаа наймаанай харилсаан тушаа (4-дэхи нюур).

Польско хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюродо (4-дэхи нюур).

НАТО-гэй соведэй сесси дээрэ (4-дэхи нюур).

Президент Иосип Броз-Тито Франци ошобо (4-дэхи нюур).

Франциин Национальна суглаанда (4-дэхи нюур).

Нёдондонойнгоо алдуу дутууе хараадаа абажа, кукуруза тарилгада һайнаар бэлдэе

Шалгалта юу харуулнаб

Кяхтын аймагай Погранична МТС-эй харьяата Калининай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай кукуруза, овощиин тарилгада ямараар бэлдэжэ байһыень һаяхан газетын рейдовэ бригада шалгажа үзэбэ. Тэрэнэй дүнгүүд доро толилогдоно.

Мүнөө жэлдэ Погранична МТС-эй харьяата колхозууд 1395 гектарта кукуруза тариха юм.

Тиин хоорондоо мүрысэдэг Калининай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай энэ культурые тарилгада хэр зэргээр бэлэдхэжэ байһыень хаража үзэе. Тэдэнэй газарай хүрьһэн, байгаалиин уларилшье адли юм. Нёдондо кукурузын ямар ургаса абааб, мүнөө жэлдэ энэ культурын тарилгада хайшан гэжэ бэлэдхэжэ байнаб гэжэ хаража үзэбэл иимэ байна.

Калининай нэрэмжэтэ колхоз нёдондо 570 гектар газарта кукуруза тарижа, га бүриин 91 центнер ургаса абаад, 1954 онтой сасуулбал, 3,5 дахин ехэ силос дараһан байна. Тиихэдэ Маленковой нэрэмжэтэ колхоз га бүриин оройдоо 31 центнер эшэ намаа абаа һэн.

— Хуурай һалхитай, хүйтэн хабар, бороогүй, ганданги зун болоо,—гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд дутагдалнуудаа сайруулхые оролдодог. Бага ургаса абаһан шалтагааниин юуб гэхэдэ, ургасынгаа хойноһоо харууһа һайнаар хээгүй, тарилгаяа зүндэнь орхижорхиһон байгаа.

Мүнөө жэлдэ нёдондонойгоо алдууе мартажархёод, кукуруза тарилгадаа мүн лэ бэлэдхэл муутай байһаар. Тарилгын газарта наг шэбхэ өөдтэй зөөгдөөгүй, һүүлэй үедэ энэ хүдэлмэри орхигдошонхой.

— Колхозуудта наг шэбхэ зөөгдэжэ үргэлжэлһөөр,—гэжэ МТС-эй директор нүхэр Финеев һанаагаа заһана. Зүгөөр тэдэ колхозуудтань ошоходо, нэгэшье трактор, нэгэшье морёор шэбхэ зөөжэ байһан хүн харагданагүй. Һүүлшын мэдээгээр Калининай нэрэмжэтэ колхоздо кукурузын талмай дээрэ 1550 тонно наг шэбхэ гаргагдаа. Теэд тэрээгээрээ тарилгынгаа талмайн миин 16 процентыень үтэгжүүлжэ шадаха байна. Мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхоз кукурузынгаа талмайн арайхан 6 процентыень үтэгжүүлгээр хангаба. Гэбэшье, малайнь байрануудай газаа зосоогуур аргал шэбхэ обоорожо хэбтэнэ, тэрэнь поли дээрэ гаргагданагүй. Мүн минеральна үтэгжүүлгэ хүсэд абтаагүй.

Кукурузын үрэһэн абтабашье, томо жэжээрээ илгагдаагүй хэбтэнэ. «ОС-3» гэжэ таряа сэбэрлэдэг машинада тусхай һагшуур табижа, илгахабди гэжэ эндэхид хэлсэнэ. Теэд тэрэнь Улан-Удэһээ үшөө асарагдаагүй байһаар. Абтаһан үрэһэниинь амбаарай газаагуур мэшээгтээ хэбтэжэ байһаар.

Энэ үнэтэ культурын үндэр баян ургаса абахын түлөө Погранична МТС-эй, мүн тэндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа һайнаар табидаггүй гэжэ хэлэбэл таараха байна. Кукуруза тарижа ургуулха, харууһалха тусхай звенонууд эмхидхэгдээ гэжэ миин саарһан дээрэ бэшэгдэнхэй. Тиимэ звенонууд прицепщигүүдһээ бүридхэгдэһэн байгаа, теэд тэдэнэртэй ямаршье һуралсал хэгдэнэгүй. Гансал прицепщигүүдһээ эмхидхэгдэһэн звенонууд тарилгын хойноһоо харууһа һайнаар хэжэ, үндэр ургаса ургуулха гэжэ хэлэхэдэ бэрхэшэг байна.

Тэрэшэлэн овощь тарилгада бэлэдхэлээр биратай юумэ хэгдэнэгүй. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 1600 центнер хартаабхын үрэһэн хаагдаха аад, оройдоол 850 центнерынь мүнөө бии. Шэбхэ, үтэг шоройгоор 200 мянган горшоогхонууд хэгдэхэ аад, миин 66 мянгань хэгдээд байна. Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 900 центнер хартаабхын үрэһэ хэрэгтэй байгаа, теэд мүнөө оройдоол 200 центнерынь бии.

— Хартаабхын үрэһэн тариха сагтаа олдохо юм бэзэ,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ С. Д. Доржиев һанаа амараар хөөрэнэ. Гурбан комплексно бригадануудай хоёртонь 5—6 хүнүүдһээ бүридэһэн огородой бригаданууд һаяхан эмхидхэгдээд байна. Субагтын хоёрдохи комплексно бригадада огородой бригадые эмхидхэхэ гэжэ хубхай хөөрэлдэһэнһөө саашa юумэ хэгдэнэгүй.

Овощь тариха талмайда нэгэшье тонно наг шэбхэ гаргагдаагүй. 160 мянган горшоогхонууд хэгдэхэ аад, оройдоол 6 мянга хэгдээд байна. Хартаабхын үндэр баян ургаса абахын түлөө яровизаци ехэ удхашанартай. Теэд энэ хүдэлмэри эмхидхэхэ тухайда колхозой агроном нүхэр Лодомпилов һанаагаа табинагүй. Калинишна гэжэ нютагта хартаабхын үрэһэн илгагдаагүй байһаар. Мүн парнигуудта наг шэбхэ зөөлгэ, рассада тарилга хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо рассада тариха хүдэлмэри эхилээгүй, тэрээндэ хэрэглэгдэхэ үрэһэн хүсэд абтаагүй байна.

Кукуруза тариха саг ойртожо байна. Тиимэһээ абаһан үрэһээ түргэнөөр томо жэжээрнь илгажа, тэрэниие квадратно-гнездовой аргаар тариха хэрэгтэ звенонуудай гэшүүдые һургаха, наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэриие хурдадхаха шухала.

Хартаабхын, овощиин болон бусад культурануудай үрэһые түргэнөөр оложо, тэрэниие саг соонь, агротехническэ эрхим шанартайгаар тарихын тулада Погранична МТС-эй ба харьяата колхозуудайнь хүтэлбэрилэгшэд миин үгөөрөө бэшэ, харин бодото хэрэгээрээ тэмсэхэ ёһотой.

Рейдовэ бригадада хабаадагшад:

Н. Кудинова, Калининай нэрэмжэтэ колхозой «Колхозник» гэжэ ханын газетын редактор.

К. Бунтарова, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой «Колхозник» гэжэ ханын газетын редактор.

Д. Болхоев, «Бурят-Монголой үнэн» газетын тусхай корреспондент.

Тарилгада ябагшадай культурна эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха

Республикын колхозуудай полинууд дээрэ мүнөө үедэ хабарай полевой хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна. Энэ жэлдэ ороо̆һо таряа улам ехээр ургуулхабди гэжэ энээ үгэһэн механизаторнууд болон колхознигууд абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө хамшыгаа шамажа оролсонхой. Үндэр ургасын түлөө үдэр һүнигүй тэмсэжэ байгшадые хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээрнь, тэрэ тоодо культурна хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангаха ябадал мүнөө тон шухала болоод байна. Иимэһээ нютагуудтахи партийна, советскэ органууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд энэ хэрэгтэ ехэ анхарал табиха зэргэтэй.

Ямаршье харюусалгатай кампанинуудые һаадгүйгөөр ябасые, арадай ажахын алишье һалбариин амжалтые, түбхын түрүүндэ, тэндэ ажаллажа байһан хүнүүд шиидхэдэг гэжэ бүхэдэшье элитэ. Иимэ ушарһаа хабарай тарилгада ябажа байгаа колхознигууд, механизаторнуудые тон түрүүндэ зохистой һайн байра байдалтай болгохо шухала. Тэрэшэлэн колхозно полевой стан, тракторна вагончигууд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин ёһотойл гуламта болгогдохо ёһотой.

Хэрбээ үбэлэй сагта хүдөө нютагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри клуб, библиотекэ, культбаза, улаан буланда ябуулагдадаг байгаа һаа, мүнөө үедэ эдэ эмхи зургаанудай бүхы хүдэлмэринь гол түлэб поли дээрэ ябуулагдаха зэргэтэй.

Мүн колхозуудшье полевой стан бүхэндэ улаан булан бэлдэхэ, хүдэлмэрингөө забһарта колхознигуудай, механизаторнуудай культурна амарха бүхы арга олгохо уялгатай. Республикын олохон колхознууд энэ талаар горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна.

Жэшээнь, Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени хабарай тарилгада ябагшадые культурнаар хангахын тула тарянанажалайгаа бригаданууд дээрэ гурбан улаан булан нээгээ. Улаан булангуудай байха тусгаар гэрнүүд бэлдэгдэжэ, уряа лозунгнуудаар, портредүүдээр, плакадуудаар шэмэглэгдэһэй. Эндэ радиоприёмнигууд табигдоо. Мүн нааданай элдэб хэрэгсэлнүүд бии. Энэ колхозой партийна организаци хабарай тарилгада ябажа байһан колхознигуудай механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулна.

Хэжэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлени мүнөө жэл хабарай тарилгада ябаха хүнүүдые культурно-ажаһуудалай талаар хангаха тушаа горьтойхон тогтолго гаргаа. Энэ колхоз полевой стан болон хамтын байрануудые эртээнһээ заһабарилжа бэлдээд, поли дээрээ улаан булангуудые нээгээ. Улаан булангуудтань радиоприёмнигууд, нүүдэл библиотекэ, нааданай элдэб хэрэгсэлнүүд, мүн харуулан ойлгуулха агитаци: уряа лозунгнууд, плакадууд, фотомонтажнууд бэлдэгдэнхэй, тэндэнь мүнөө агитаторнууд хүдэлмэрилнэ.

Гэбэшье, республикымнай зарим аймагуудай колхозууд поли дээрэ ажаллажа байгшадые культурно-ажаһуудалай талаар хангаха хэрэгтэ тон харюусалгагүйгөөр хандана. Тэдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үнгэрһэн жэлнүүдтэ гаргаһан алдуунуудаа дахин дабтажа, колхознигуудай культурна эрилтэнүүдые харюулнагүй. Зарим колхозууд нёдондо улаан булангуудые тон ехэ гээгдэлтэйгээр нээгээ һэн.

Мүнөөшье мүн лэ иимэ байдал, жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай колхозуудаар үзэгдэнэ. Энэ аймагта хабарай полевой хүдэлмэри эхилһээр үнинэй. Тус хүдэлмэридэ олон механизаторнууд, колхознигууд хабаадалсана. Теэд мүнөө болотор олонхи колхозуудай полевой станууд дээгүүр улаан булан түхеэрэгдээгүй байхань тэсэшэгүй. Энэ шухала хэрэгые аймагай культурын таһаг эрхилхэ байһан аад, мүнөө болотор өөдтэй юумэ хээгүй, харин һанаа амарханаар, колхоз бүхэндэ нэгэ нэгэ улаан булан нээхэ хэбэртэйгээр миин лэ «түсэблэжэ» байха юм. Энэ аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэришэдэй семинар болоо һэн. Хабарай тарилгын үедэ культурно-гэгээрэлэй ямар хүдэлмэри ябуулагдахаб гэжэ тэндэ хэлсэгдэһэн байна. Гэбэшье, тэрэ хэлсэгдээшэ асуудал бодото дээрээ бэелүүлэгдэнэгүй. Мүн Кударын, Яруунын, Кяхтын аймагуудта иимэ байдал үзэгдэнэ.

Бүхы колхозуудай полевой станууд дээрэ улаан булангуудые байгуулжа, тэдэниие хэрэгтэй юумэнүүдээрнь хангаха шухала. Культурын эмхи зургаанудай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай партийна организацинуудтай хамта поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байгшадай дунда саг үргэлжэ лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үдэр үдэрэй ажалай зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор ябуулха, түрүүшүүлэй дүй дүршэл ажалшадай дунда үргэнөөр тарааха уялгатай. Мүн газетэ, журнал, шэнэ ном уншалга, радио дамжуулга шагналга эмхидхэхэ, уранһайханай номернуудые харуулха хэрэгтэй.

Аймагуудай партийна, советскэ, комсомольско организацинууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд мүнөө жэлэй үндэр ургасын үндэһэ һуури табижа байһан колхознигуудай, механизаторнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй культурно-гэгээрэлэй болон ажаһуудалай эрилтэнүүдые дүүрэн хангахын түлөө зохихо хэмжээнүүдые дары түргэн абаха, энэ талаар бии байгаа дутуунуудые усадхаха ёһотой.

Кукурузын га бүриһөө 150 центнер ургаса абахабди

Кукуруза хадаа малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тон ехэ арга боломжо олгодог культура мүн. Манай бригада үнгэрэгшэ жэлдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 130-аад гектар кукуруза тариһан байгаа. Гэбэшье, тарилгаяа зүбөөр хээгүй, ургасыень һайнаар харууһалаагүй дээрэһээ гектар бүриһөө оройдоо 17—18 центнер кукурузын набша шэлбэ суглуулһан байнабди. Мүнөө харахада, энэмнай саашадаа тэсэшэгүй ябадал гэжэ мэдэбэбди.

Кукурузын үндэр ургаса абаха хэрэгтэ тракторна бригадануудай шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ байһаниинь мэдээжэ. Газараа һайнаар элдүүрилжэ, тарилгые зүбөөр, хаһа сag соонь хэхэ, зундаа ряд хоорондын элдүүрилгын тон харюусалгатай, ажал ехэтэй хүдэлмэриие хүсэтэ техникээрээ хэхэ ёһотойбди. Хэрбээ энэ хүдэлмэриие һайнаар хээ һаа, манай эндэхи газарта кукуруза муугаар ургаха гэжэ байхагүй.

Мүнөө хабар манай МТС-эй харьяата Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 380 гектар кукуруза тариха юм. Энэ тон харюусалгатай хүдэлмэриие манай бригада таряанажалай бригадынхидтай хамта дүүргэхэ зэргэтэй.

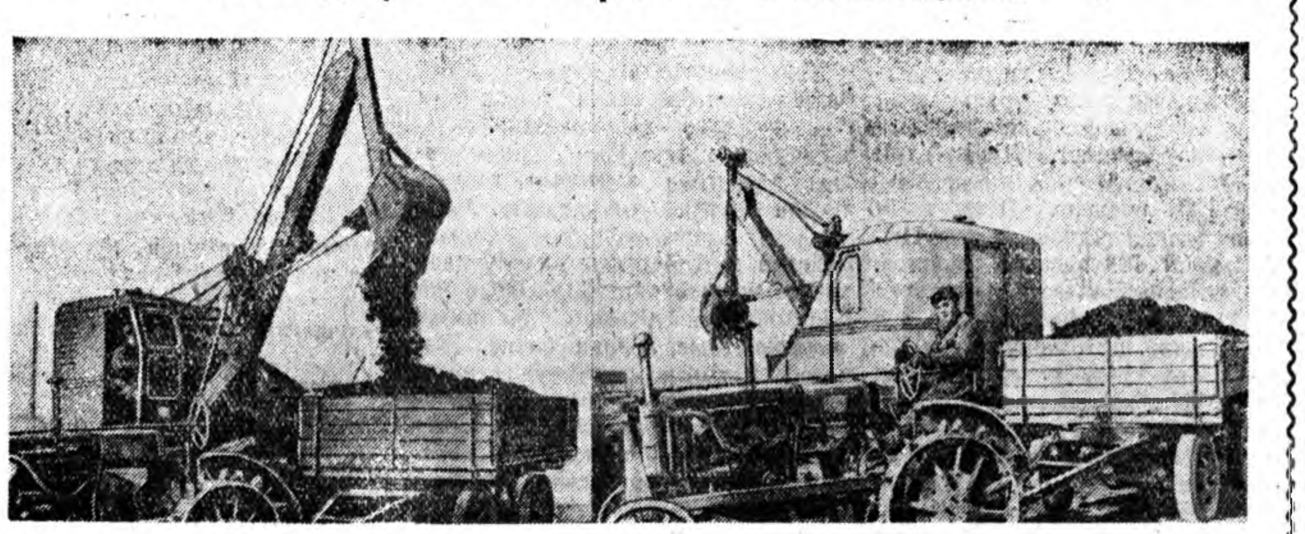
Кукуруза тарилга дээрэ үнгэрэгшэ жэлдэ гаргаһан алдуунуудаа дабтахагүйн түлөө хэмжээ абтажа байна. Эгээн түрүүн тарилга хэхэ машина зэмсэгүүдээ түтэс бэлэн болгожо, кукуруза тариха агротехникэтэй һайнаар танилсажа, мүн кукурузынгаа участогууд дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргажа, шииг нойто тогтоожо байнабди.

Мүнөө жэл манай бригада кукуруза тариха «СКГ-6» гэжэ нэгэ шэнэ сеялкэтэй болоо. Теэд энэ сеялкээ хэдышье дүүрэн хүсөөрнь ашаглабал, бүхы участогаа квадратно-гнездовой аргаар тарижа үрьдихэгүй байнабди. Тиимэһээ эртын ороо̆һото культурануудые тарижа дүүргэн сасуу сеялкэнүүдээ кукуруза тарилгада табихабди.

Республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадагшадай уялгануудтай танилсаад байхадаа, манай бригадынхид харьяата колхозойнгоо поли дээрэ гектар бүриин 150 центнер кукурузын набша эшэ ургуулха гэһэн социалистическэ уялга абаа һэн. Энэ уялгаяа дүүргэхэ арга боломжо манда бии.

А. Гармаев, Баргажанай аймагай Куйтунска МТС-эй 8-дахи тракторна бригадын бригадир.

Поли дээрэ шэбхэ гаргалгые механизацилоа

Зэдын аймагай Үшөөтэйн машинно-тракторна станци шэбхэ малталга, ашалгые энэ жэлдэ түрүүшынхеэ механизацилба. Намаг гэжэ газарта Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малай байранууд, хуушан байрын һууринууд олон юм. Тэндэ ойрохон бууғаад гектар кукуруза тариха поли бии. Тэрэниие үтэгжүүлхын тулада тус МТС малай хашаан соохи шэбхэ экскаватораар малтажа, тракторна тэргээр поли дээрэ гаргаха хүдэлмэри эмхидхэбэ.

МТС-эй экскаваторщик Василий Дмитриевич Петров шэбхые экскаватораар малтажа, тэрэниие тракторна тэргээр кукуруза тариха газар дээрэ зөөлгые гансаараа дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Петров «Э-352» экскаватораар тракторна тэргэдэ шэбхэ ашажа байна. (Зүүн гарһаа). Удаань нүхэр Петров тракторaар тэрэ шэбхэеэ зөөнэ.

Н. Цыбеновэй текст,
И. Яхногой фото.

ССР-эй Оборонын Министрын ПРИКАЗ

1956 оной майн 9 — № 61 — Москва город.

Нүхэд солдадууд ба матросууд, сержантнууд ба старшинанууд!
Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд!

Гитлеровскэ Германиие Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй илаһанһаа хойшо арбан нэгэдэхи ойе манай ороной ажалшад мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

Арба нэгэн жэлэй саада тээ советскэ арад, тэрээнэй шэн габьяата Зэбсэгтэ хүсэнүүд Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, Франциин, Англиин, США-гэй арадууд болон арминуудтай, антигитлеровскэ нэгэдэлэй бусад оронуудтай дайшалхы ёһоор харилсан, фашистска зэбсэгтэ хүсэнүүдые бута сохижо дүүргээд, үгэ дуугүй буужа үгэхэ ябадалда гитлеровскэ Германиие баадхаһан байна.

Бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтын Үдэртэй дашарамдуулан Армиин, Флодой бүхы личнэ составые амаршалаад, дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлдээ, дайшалхы техникэ шудалалгадаа, дайшалхы ... байлгаяа саашадаа дээшэлүүлгэдээ шэнэ, бүри ехэ амжалта туйлахыень хүсэнэб.

Илалтын һайндэрые тэмдэглэн, иигэжэ **захирнаб:**

Мүнөөдэр, майн 9-дэ, манай Эхэ ороной столица—Москва, союзна республиканууудай столицануудта, герой-городууд: Ленинград, Сталинград, Севастополь ба Одессэдэ артиллерийскэ хорин буудалгаар салют ...

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө тулалдаан дундуур унаһан геройнуудта мүнхэ алдар!

Агуу ехэ советскэ арад мандаха болтогой!

Түүхэтэ илалтануудай алдар солоор бүрхөөгдэһэн Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ—Советскэ Коммунистическэ партии мандаха болтогой!

ССР Союзай Оборонын Министр
Советскэ Союзай Маршал Г. ЖУКОВ

Саратовска область. «Озинский» гэжэ ороо̆һо тарянай совхозой олон хүдэлмэришэд дээдэ һургуулинуудта, техникумүүдтэ заочноор һуралсана. Жэшээлхэдэ, комсомольско-залуушуулай түрүү тракторна бригадын бригадир Петр Мохонько хүдөө ажахые механизацилгын Саратовска институдай хоёрдохи курсын студент юм. Һаяхан дээдэ һургуулинуудые, техникумүүдые дүүргэһэн олон залуу мэргэжэлтэд совхоздо хүдэлмэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой главна инженер комсомолец Н. Бычков П. Мохонькодо консультаци үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ССР-эй Верховно Соведэй делегаци Швеци ошобо

Шведскэ Риксдагай уряалаар СССР-эй Верховно Соведэй делегаци майн 7-до Швеци ошобо. Делегацида иимэ хүнүүд оролсоо гэбэл: СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ А. П. Волков—делегациие хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй бюджетнэ комиссиин түрүүлэгшэ А. М. Сафронов—делегациие хүтэлбэрилэгшын орлогшо; делегациин гэшүүд—СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Т. И. Архипова, К. Я. Вольтман, И. Г. Гаврилов, Т. С. Горбунов, Г. С. Кияк, И. Г. Кэбин, З. Н. Нуриев, В. А. Прокофьев, А. М. Румянцев, И. Т. Соловьев, Н. И. Стрельникова, М. А. Сужиков, И. Д. Чебан, И. И. Чурсинов оролсоно. Делегацитай хамта советскэ журналистнууд Швеци оролсоо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Внуковска аэродром дээрэ делегациие үдэшөө.

СССР-тэхи Швециин Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Рольф Р. Сульман делегациие тэрэшэлэн үдэшэлсөө.

(ТАСС).

„Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Англиһаа Москва бусажа ерэбэ“ гэһэн тусгаар кино гаргагдаба

Документальна фильмнүүдэй центральна студиин операторнуудай буулгаһан «Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Англиһаа Москва бусажа ерэбэ» гэһэн тусгаар кино Москвагай кинотеатрнуудай экрануудта харуулагдажа эхилээ.

Лондондо Виктория гэжэ вокзал дээрэ советскэ хүтэлбэрилэгшэдые халуунаар үдэшэлгэ фильм соо харуулагдана. Үдэшэгшэдэй дунда Великобританиин Премьер-Министр сэр Антони Иден, Гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд болон бусад тусхайта нюурнууд бии. Н. А. Булганиниие, Н. С. Хрущевые тусхай поезд Портсмут асараа, тэндэһээ тэдэнэр «Орджоникидзе» гэжэ крейсертэ һуугаад, Эхэ ороноо бусаба.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэдые Балтийскда халуунаар угтаһыень операторнууд харуулаа. Портһоо аэродром хүрэтэр ошоһон замдань оломянган хүнүүд тэдэниие халуунаар амаршалжа байгаа. Порт дээрэ саг зуура болоһон митинг дээрэ Н. А. Булганинай үгэ хэлэһэниие, аэродром дээрэ 30 мянган үдэшэгшэдтэ Н. С. Хрущевой хандаһые тэрэшэлэн эндэ харуулагдана.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй Москвада ерэһыень, англо-советскэ хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, столицын ажалшадай оломянган хүнэй хабаадалгатай митингын центральна аэродром дээрэ болоһыень энэ кино олон ехээр харуулагдаба.

(ТАСС).

Советскэ арадай агууехэ илалта

Тэбхэр арбан нэгэн жэлэй саада тээ баатар хүсэтэ советскэ арад, тэрэнэй шэн зоригто арми хадаа Франциин, Англиин, США-гэй арадууд болон арминуудтай, антигитлеровскэ нэгэдэлэй бусад оронуудтай дайшалхы ёһоор харилсан, дэлхэйн хоёрдохи дайнай гал түймэр табиһан гитлеровскэ фашизмые үй бута сохёо һэн.

Энэ хадаа Коммунистическэ партиингаа ударидалгаар ябаһан советскэ арадай, манай гүрэнэй ба ниитын байгуулалтын, советскэ армиин агууехэ илалта мүн. Советскэ арад, тэрэнэй алдар габьяата зэбсэгтэ хүсэн өөрынгөө ороной эрхэ сүлөөе, нэрэ түрые, бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалхаһаа гадна, фашизмын боголшолгоһоо сүлөөржэ, бэеэ даанхай, национальна гүрэнөө байгуулхадань Европын олон ороной арадуудта ахадүүгэй туһаламжа хүргэһэн байна.

Империалистическэ Япониин армиие советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй бута сохиһон ушар мүн лэ агууехэ хитад арадай, Корейскэ Арадай-Демократическа республикын болон Вьетнамай Демократическа республикын арадуудай бэеэ даанхай гүрэн боложо, социализмын замда орон хүгжэхэдэнь, тэдээндэ ехээр туһалһан байна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнда фашизмын хара хүсэнүүдэй бута сохигдоһонһоо хойшо үнгэрһэн 11 жэлэй туршада уласхоорондын хүгжэлтэдэ үндэһэн ехэ хубилалтанууд боложо, социализмын хүсэн маша ехээр бэхижээ. Мүнөө үеын байдалай гол шэнжэнь юуб гэхэдэ, социализм хадаа нэгэ ороной оршонһоо гаража, дэлхэйн системэ болоһон байна. Социализмын замаар дабшажа ябаһан арба гаран оронуудай экономиконь тааруу һайн үндэһэ һууритайгаар, тэгшэ эрхэтэ харилсаа холбооной, бэе бэедээ ахадүүгэй ёһоор туһалалсалгын улам бэхижэжэ байгаа эрхэ байдалда хүгжэнэ.

Советскэ Союз болон Хитадай Арадай Республикаар толгойлогдоһон 900 гаран миллион хүн зонтой социалистическэ гүрэнүүдэй лагерь хадаа үнгэрһэн жэлнүүдэй үедэ бэхижээд, түгэлдэр ехэ хүсэн боложо шадаа. Социализмын лагериин экономическа базань һара, жэлэй үнгэрхэ бүри үргэдэн бэхижэнэ. Хэрбээ дэлхэйн хоёрдохи дайнай болохоо байхада социалистическэ системын оронууд дэлхэйн промышленна продукциин 7 процент үйлэдбэрилэн гаргаһан һаа, мүнөө 30 шахуу процент продукци үйлэдбэрилэн гаргана.

Дайнай боложо дүүрэһэнһээ хойшо үнгэрһэн арба нэгэн жэл соо советскэ арад хадаа дайсанай һандаргаһан ажахые, хотон тосхонуудаа, колхоз, совхозуудаа, городуудаа сүм һэргээн бодхоогоод, арадай ажахын хүгжэлтын дайнай урда тээхи хэмжэее холо үлүүлэн гараа. 1940 онойхитой сасуулхада манай орондо 1955 ондо промышленна продукци 3,2 дахин, 1913 онойхитой сасуулхада 27 дахин ехээр, тиихэдэ үйлэдбэриин зэбсэгүүд—3,9 дахин, 1913 онойхитой сасуулхада 60 дахин ехээр үйлэдбэрилэгдэһэн байна. Арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ дайнай урда тээхи хэмжээнһээ хоёр дахин ехэ болоо. 1940 онойхитой сасуулхада 1955 ондо СССР-эй национальна доход 2,8 дахин, гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанда эд бараанай эрьесэ хоёрһоо үлүү дахин ехэ болоһон байна.

«Советскэ засаг гээшэ ажалшан олониитын шэлэжэ олоһон социализмда ошохо зам, тиимэһээ зүб, тиимэһээл илагдашагүй зам» гэжэ В. И. Ленин заагаһан байна. Советскэ засагай, бодото арадай засагай илагдашагүй ехэ хүсэ шадалынь дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдтэшье, капитализмтай экономическа талаар мүрысөө хэһэн амгалан зохёохы ажалай жэлнүүдтэшье эли тодоор бүхы дэлхэйдэ харагдаа.

53 миллион тонно шэрэм, 68,3 миллион тонно булад, 593 миллион тонно нүүрһэн, 135 миллион тонно нефть, 320 миллион киловатт-час электроэнерги, 322 мянган трактор, 11 миллиард пүүд ороохо тараан... эдэл даа советскэ хүнүүдэй 1960 ондо бүтээхэ даалгабаринууд. Шэнэ табанжэлэй даалгабаринуудай түрүүшын кварталһаа дүүргэгдэжэ, үлүүлэн дүүргэгдэжэ байһан тухай мэдээсэлнүүд хадаа манай ороной ажалшадай түрэл партиингаа табиһан зорилгые болзорһоо холо урид дүүргэжэ, социалистическэ Эхэ ороноо улам хүсэтэй болгохо байһаниинь лабтай.

Шэнэ, ургажа байһан юумэн диилдэшэгүй. Үсөөрэн хорожо, үмхирэн шилзаржа байһан капиталистическэ дэлхэй хадаа социализмын нэгэ ороной оршонһоо дэлбэрэн гаража, дэлхэйн системэ болоходонь, һаад хэхэ хаба шадалгүй байщоо. Социалистическэ ба капиталистическэ оронуудай амгалан ёһоор зэргэ оршон байлга зайлашагүй болоо. Амгалан ёһоор зэргэ оршон байха гол ёһонуудые баримталдаг гүрэнүүдэй тоо үдэр сагай үнгэрхэ бүри олошорно. Энэ гол ёһонуудые Ази, Европын социалистическэ бэшэшье, мүн Африкыншье хэдэн олон гүрэнүүд баримтална. Тиигэжэ «эб найрамдалай зоные» тэдэнэр үргэдхэнэ. Дэлхэйн олон оронуудай өөһэдынгөө гадаадын политикые ябуулхадаа баримталдаг энэ гол ёһон һая боложо үнгэрһэн англо-советскэ харилсаанууд сооошье мэдэрэгдээ.

«Зуун түхэригтэй байнхаар, зуун нүхэртэй бай» гэжэ арад зомнай хэлсэдэг. Манай нүхэдүүд дэлхэй дээрэ олошоржо байна. Һүүлэй үедэ Норвегитэй, Данитай, Швецитэй, Англитай ба бусад оронуудтай манай хани харилсаанууд һайжарна. Бүхы советскэ арадтайгаа хамта бурят-монгол арад парти, правительствынгаа гадаадын ленинскэ политикые бүримүһэн һайшаагаад, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхын тулада, шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын тулада бүхы шадалаараа тэмсэхэбди гэжэ нэгэн һаналтайгаар мэдүүлнэ.

Уласхоорондын шиидхэгдээдүй, арсалдаата орёо асуудалнуудые буу зэбсэгэй хүсөөр бэшэ, харин хөөрэлдөө, хэлсээнэй ёһоор, амгалан ёһоор шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ түүхэ һургана. Энэ гол ёһые бүри олон гүрэнүүд дэмжэдэг боложо байна. Тэрэнэй ашаар уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал зарим тэды һуларжа, эб найрамдал бэхижэжэ байна. Манай арадай болон бүхы социалистическэ лагериин хүсэнэй хэлбэришэгүйгөөр ургаһанай ашаар лэ эб найрамдалые сахин хамгаалгада ехэ амжалтанууд туйлагдана. Социализмын лагериин ажалша бүхэнэй хэжэ байһан ажалдаа һайнаар хандаха бүринь, пүүд тараа, пүүд мяха, пүүд нефть, пүүд булад түсэбһөө үлүүлэн абаха бүринь манай лагериин хүсэн улам һүртэй, улам хүсэтэй боложо, амар амгалан байдалнай бүри найдабаритай болохо гэжэ илалтын үдэрые тэмдэглэхэ зуураа, советскэ хүнүүд һайн ойлгодог бшуу.

Зүгөөр, түүхэһээ һургаал абадаггүй, монополистнуудай ашаг олзын түлөө капитализмые хүсөөр һэргээхэ гэжэ һэдэдэг хархис хүсэнүүдэй бии байһаниие мартажа болохогүй. Гэбэшье дайн байлдаанай болохонь зайлашагүй бэшэ юм гэһэн КПСС-эй XX съездын һургаал заабари бүмбэрсэг дэлхэйн хэдэн миллион жиирэй хүнүүдые зоригжуулан, эб найрамдалай түлөө, хөөрхэн заахан үхибүүдэй, хүтшэн буурал эмгэн эхэнүүдэй энхэ тайбан амар жаргалта байдалай түлөө тэмсэлдэ нэгэдхэн жагсаана. Газар дэлхэйн олон түмэн хүн зон империалистнуудай үүдхэһэн дэлхэйн хоёр дайнай гашуудал зоболониие, хохидол гасаланиие мартаагүй! Энэ хоёр ехэ дайнда 80 гаран миллион хүн алуулһан, үе мүсэ дутуу, эрэмдэг зээрэндэг болоһон байна. Хүн амитаниие бүри олоорни хюдаха аргатай атомна болон водородно зэбсэгүүдэй бии болоод байһан мүнөө үедэ, ерээдүйн дайнай ямар ехэ аюултай байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ ха юм. Тиимэһээ коммунистнуудай болон хүдэлмэришэдэй партинуудаар толгойлогдоһон бүхы оронуудай хүдэлмэришэн анги, бүхы ажалшад, бүмбэрсэг дэлхэйн хамаг бүхы түрүү хүнүүд хамтаран нэгэдэжэ, дайнай аюулые саража, энхэ амгалан байдал аршалан хамгаалжа шадахал байха.

Москва. Энэ жэлэй май һарада Гүрэнэй Третьяковско галерейн бии болгогдоһоор 100 жэл гүйсэхэнь.

Галерейе бии болгогдохотой хамта ородой түрүү искусствын зохёолнууд эндэ суглуулагдажа эхилһэн байгаа. Тээд имагтал Советскэ засагай үедэ галерей үргэн олоной хараха урандайханай гэгээрэлэй бодото гуламта болоо. Галерейе национализацилха тушаа Владимир Ильич Ленинэй гар табиһан, 1918 оной июниин 3-най декрет ородой искусствын хадагалагдажа байһан энэ газарай гүрэн түрын, арад түмэнэй удхашанартай байһаниие гэршэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. И. Левитанай «Сээл гүнзэгы эрьюулгын хажууда» гэжэ зурагые галерейдэ орогшод хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Үнэ сэн, ажал багатайгаар таряа ургуулая!

Шэнэ, зургаадахи табанжэлэй үедэ машинно-тракторна станцинуудай үүргэнь дээшэлжэ, механизаторнуудай урда ехэ зорилго табигдана. Шэнэ табанжэлэй үедэ машина техникын ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, үдэр соо трактор болон тараанай комбайнын ажалай бүтээсые 30—35 процентээр ехэдхэхэ, мүнгэн зөөри, горючи болон тоһодохо материал гамтайгаар гаргашалха, тиигэжэ тракторна хүдэлмэриин өөрынь үные 16 процентһээ бага бэшээр химдаруулха арюун һайхан зорилго механизаторнуудай урда табигдана.

Манай бригадын гэшүүд ороной хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаһан Хандалгатай һайнаар танилсаад, ажал хүдэлмэреэ эрид хубилгажа, ороохо тараа болон хүдөө ажахын бусад культурануудые үнэ сэн, хүсэ багатайгаар ургуулдаг болохо гэжэ шиидээ.

Һаяхан манай бригадын гэшүүдэй хамтын суглаан боложо, хэрэглэгдээгүй ехэ арга боломжонууд, үлүү хэгдэдэг хэрэгтэ хэрэггүй хүдэлмэринүүд элирүүлэгдэбэ. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ хамта 13992 гектар тракторна хүдэлмэри хэгдэжэ, 29237 ажалта үдэр гаргашалагдаһан байгаа һаа, тэрэнэймнай дяар 12600 ажалта үдэрынь гансахан прицепщигүүдтэ, 2 мянга гаранинь бригадирай туһалагшанарта түлэгдэһэн байна. Харин энэ жэлдэ бидэнэр тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые 26 процентээр ехэ болгоошье һаа, 5560 ажалта үдэр багаар гаргашалха гэжэ шиидэнхэйбди.

Бидэнэр ажалта үдэр хайшан гээд багаар гаргашалхамнайб? Нэн түрүүндэ, элдэб үлүү жэжэ божо хүдэлмэриһөө хүнүүдые сүлөөлжэ, тэдэниие колхозой ондоо хүдэлмэридэ, жэшээлхэдэ, барилгада хүдэлгэхэмнай.

Урдань бидэнэр өөһэдынгөө хүдэлмэрилдэг Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой правленитэй договор баталхадаа машина бүхэндэ прицепщигүүдые эридэг байгаабди. Харин мүнөө жэлдэ һайнаар бодоод, хаража үзөөд байхадамнай газар элдүүрилгын хэдэ хэдэн машинануудта прицепщигүүд хэрэггүй байба. Жэшээлхэдэ, борнойлго, лущени, газарай хүрьһэ тэгшэлэлгэ гэхэ мэтын хүдэлмэри прицепщиггүйгөөр хэгдэдэг болоо. Мүн кабина соонь автоматическа түхеэрэлтэ тодхоһон «ДТ-54» маркын трактораар тэгшэ тала газарта прицепщиггүйгөөр газар хахалжа болохо байна. Хоёр плуг шэрэһэн «С-80» тракторта нэгэ прицепщик, 3 культиваторта мүн лэ нэгэ прицепщик табяабди. Тиигэжэ бидэнэр колхозһоо договорой ёһоор 26 прицепщик абахын орондо 16 хүниие абаабди. Ганса борнойлго лущени хоёрто прицепщик табингүйгөөр бидэнэр 1909 ажалта үдэр, хахалалгада 569 ажалта үдэр, бэшэ хүдэлмэринүүдтэ 1436 ажалта үдэр алмахамнай.

Манай бригадада прицепщиггүйгөөр хүдэлдэг трактористнуудта ажалта үдэр нэмэжэ түлэгдэдэг. Жэшээлхэдэ, прицепщиггүйгөөр газар хахалхадань, «ЛД-16,5» маркын лущильнигаар газар зөөлэрүүлхэдэнь трактористда үшөө 10 процент ажалта үдэр нэмэжэ үгтэнэ.

Манай бригада дүй дүршэл, мэргэжэл ехэтэй механизаторнуудаар бүридүүлэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, «С-80» тракторта үнгэрэгшэ жэлдэ халаан соогоо 1230 һаа 2479 гектар хүрэтэр зөөлэн хахалалга хэһэн дүршэл ехэтэй трактористнууд Георгий Седунов, Сэн[...] Надмитов, Тамасурун Мансарунов гэгшэд табигдан[...]хай. Дүй дүршэл ехэтэй механизаторнуудтай бай[...]най, машинануудые техническэ талаарнь хангалт[...] һайжаруулһанай ашаар тракторна бригадын бригади[...]рай туһалагшын уялгые хорооха аргатай болообди. Урдань энэ тушаалда хүдэлмэрилжэ байһан Г. Даши[...]жапов мүнөө арбадахи тракторна бригадын бригади[...]раар хүдэлмэрилжэ байна. Энэ тушаал үгы болго[...]доо 1643 ажалта үдэр алмахамнай.

Тиигэжэ бидэнэр 1956 ондо бүхы тракторна хүдэ[...]мэридөө анханай хараалагдаһан түсэбэй ёһоор 304[...] ажалта үдэр гаргашалхын орондо 24905 ажалта үд[...] гаргашалха гэжэ байнабди. Тиин тракторна хүдэлм[...]риин өөрынь үнэ 19,1 процентээр химдаруулагдаха[...] Хүдэлмэриингөө хүсые тааруугаар хубаарилан таб[...]һанай, мүн бригадирай туһалагшын тушаалые [...] болгоһоной ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ гектар газар [...] дүүрилхэдээ 2,09 ажалта үдэр гаргашалһан бай[...] һаа, мүнөө жэлдэ 1,4 гаргашалхамнай. Тиигэжэ га б[...]ридэ 0,69 ажалта үдэр алмагдахань.

Олохон хүдэлмэриие прицепщиггүйгөөр хэхэдээ б[...]дэнэр, механизаторнууд, хүдэлмэриингөө шанар[...] доошолуулхагүй, харин улам һайжаруулхабди, пр[...]цепной машинануудтаа техническэ харууһа саг бо[...]зортонь хэжэ байхабди.

Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр бригадаар[...] 13992 гектар газар элдүүрилжэ, га бүриһөө дунда зэ[...]гээр 7,1 центнер ороохото культурануудай урга[...] хуряаһан байгаа һаа, энэ жэлдэ иимэ уялгануу[...] абаабди: ороохото культурануудайнгаа 2300 гект[...] тарилгын талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр [...] центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряаха, условно тр[...]тор бүхэнөөр зөөлэн хахалалгада оруулхада 800 г[...] тарһаа бага бэшэ газар элдүүрилжэ, хамта 17[...] гектар зөөлэн хахалалга хэхэ, 550 гектар кукурузы[...]гаа полиин га бүриһөө 150 центнерһээ бага бэшэ [...]лостэ оруулха ногоон эшэ намаа, 100 гектарай га б[...]риһөө 20 центнерһээ бага бэшэ эдеэшэнтэһэн бүур[...]гуудые хуряахабди. Тэрээнһээ гадна, өөһэдынгөө [...]сөөр колхоздоо мянган тонны багтаамжатай тар[...]най нэгэ склад, 800 хониной байха нэгэ байра бари[...] шахтна 4 худаг малтаха байнабди.

Мүнөө манай бригадада хабарай тарилгын хал[...] хүдэлмэри эхилэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ эртын ороо[...] культурануудые тарижа байнабди. Хабарай тарил[...] агротехническэ эрхим болзорто дүүргэхын түлөө [...]ханизаторнуудай дунда мүрысөөн үргэнөөр дэлгэр[...]

Иигэжэ бидэнэр ажалаа соморoор эмхидхэн, хүд[...] ажахын культурануудые үнэ сэн багатайгаар ургу[...]даг болохын түлөө тэмсэжэ байнабди.

Д. Усов, Үшөөтэйн МТС-эй 6-дахи тракторна бригадын бригадир.

РЕДАКЦИҺАА: һая республикын Хүдөө ажахын министерст[...] энэ бригадада тракторна хүдэл[...]риин үнэ сэнгэй һажа доошолуул[...]дажа байһан тухай асуу[...] хаража үзөөд, һайшаагаа. [...] дэб үлүү хүдэлмэринүүдые [...] хэеэ болихо, тиигэжэ олон [...] шаалнуудые үгы болгохо, энэ[...] ашаар хүсэ багаар гаргашал[...] ургаса ехээр хуряадаг болохо [...] рэгтэ Үшөөтэйн МТС-эй механи[...]торнуудай энэ үүсхэл ехэ удха[...]нартай гэжэ тэмдэглэгдээ. Энэ [...] гадынхидай үүсхэл республи[...] бүхы тракторна бригадануудта [...]жэгдэхэ, дүй дүршэлынь нэбтэр[...]лэгдэхэ зэргэтэй. Энэ бригадын [...]шээгээр гектар газар элдүүрил[...]дээ урданайхида орходоо 0,69 ажа[...]та үдэр багаар гаргашалдаг бол[...] һаа, республика доторнай милли[...] гаран ажалта үдэр алмагдаха бай[...]на бшуу.

Гадна, тракторна бригадануудые механизаторска кадрнуудаар бүр[...]дүүлхэдээ ажалда хохидол боло[...]гүйгөөр, зарим үлүү тушаалнууд[...] үгы болгоходо хэдэн зуун хүдэл[...]ришэд, колхознигууд жэжэ бужа [...]дэлмэриһөө сүлөөлэгдэжэ, колхо[...]зуудай шухала һалбаринуудта а[...]гээгдэхэ байна.

Хүдөө ажахын продукциин [...] сэнгые доошолуулгада эгээ шуха[...] удхашанартай гэжэ тоолоо[...] БМАССР-эй Хүдөө ажахын мини[...]стерство тракторна бүхы бригад[...]нуудые ажахын тоосоогоор хүдэ[...]мэрилүүлдэг болгохо гэжэ бү[...] МТС-үүдтэ дурадхаа.

МОДО УРАДХУУЛАГШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ХАНГАХА

Республикымнай леспромхозуудай нилээд олонхинь Үдэ голые зубшан модо бэлэдхэдэг гээшэ. Эдэ леспромхозуудай бэлэдхэһэн модые Үдэ голоор урадхуулжа, саг соонь хэрэглэгшэдтэнь хүргэхэ гэһэн тон харюусалгатай уялга Үдын модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэдтэ даалгагдадаг байна.

Энэ харюусалгатай уялгаяа Үдын модо урадхуулагшад үнгэрэгшэ жэлдэ хангалтагүйгөөр дүүргээ. Эдэнэр леспромхозуудһаа модые буруугаар тушаажа абаһан дээрэһээ 2 миллион 815 мянган түхэригэй гарзада ороо һэн. Тэрэшэлэн 30 мянга гаран кубометр модые уһан соонь үлөөгөө. Ажалай эмхидхэлэй мууһаа боложо, 424 мянган түхэриг салин хүлһэнэй түлбэридэ үлүүгээр гаргашалагдаһан байгаа.

Модо урадхуулгын конторо юун дээрэһээ иимэ ехэ гээгдэлдэ ороһон байгааб гэхэдэ, хабар эртүүр уһанай ехэ байха үедэ хүдэлмэришэдэй хүсэ болон техникээ модо урадхуулгада элсүүлжэ шадангүй, таатай зохид сагаа гээһэн байна. Энээндэ мүн олохон аймагуудай, илангаяа Заиграйн, Хэжэнгын, Яруунын, Байкало-Кударын аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд бага бэшэ зэмэтэй. Юуб гэхэдэ, 1955 оной турша соо модо урадхуулгада хүдэлмэришэдые эльгээхэ тухай республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые дурсагдагша аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд дүүргээгүй. Эгээл энэ шалтагаанһаа модо урадхуулгын конторо хүдэлмэришэдөөр ехээр дуталдаа. Колхозууд модо урадхуулгада 500 хүдэлмэришэдые эльгээхын орондо, оройдоол 230 хүниие эльгээгээ.

Модо урадхуулгымнай конторо үнгэрэгшэ жэлдэ Иркутскдахи «Ангарлесосплав» трестын мэдэлдэ байхадаа яаралтай телеграммануудһаа ондоо бодото туһаламжа абадаггүй һэн. Трестын хүтэлбэрилэгшэд халирхайгаар хүтэлбэрилхэһөө гадна, конторын хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнууд тухай хүдэлмэришэдэй эльгээһэн гомдол болон дурадхалнуудта хайша хэрэгээр хандадаг байгаа. Дээрэ дурсагдаһан бүхы дутагдалнууд конторын хүдэлмэридэ ехэ һаад хэһэниинь мэдээжэ.

Үдэ голой бассейнын хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, модо урадхуулха энэ жэлэйнгээ сезондо саг соонь бэлэдхэхэ уялга абаһан юм. Бассейнынхид абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Модо урадхуулха түрүү участогууд гидротехническэ барилганууд ые хэхэ түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргээ. Жэшээнь, Курбын модо урадхуулгын участок (начальнигынь нүхэр Палканов) 135 процент, Дунда-Үдын участок (начальнигынь нүхэр Мунгалов) 133 процент, Дээдэ-Үдын участок (начальнигынь нүхэр Цыдендоржиев) 103 процент дүүргээ. Мелиоративно-барилгын отрядууд механизмуудые заһабарилгаяа гол түлэб дүүргээ. Автомашинанууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо нилээд һайнаар заһабарилагдаа.

Үдэ голой эхеэр, тэрэшэлэн Худан, Курба голоор модо урадхуулгада трактор машинануудые хэрэглэхын аргагүй юм гэһэн зарим хүтэлбэрилэгшэдэй буруу һанал бодолые коммунистнууд, мүн үйлэдбэриин түрүүшүүл ехээр шүүмжэлээ. Партийна бюро түрүүшүүлэй шүүмжэлэлые хараадаа абажа, мелиоративно-барилгын отрядуудай механизмуудые модо урадхуулха 1956 оной сезондо үргэнөөр хэрэглэхыень конторын хүтэлбэрилэгшэдые уялгалаа. Хүдэлмэришэд болон механизмуудые дээдэ участогуудта (Дээдэ-Үдэ, Худан) саг соонь эльгээхэ шухала гэжэ конторын хүтэлбэрилэгшэдтэ мүн лэ һануулагдаа. Конторын хүтэлбэрилэгшэд партийна бюрогой һанамжануудые хараадаа абажа, хүдэлмэришэд болон механизмуудаа дээдэ участогуудта эльгээжэ байна.

Хэрэглэгшэдтэнь шанар һайнтай модо тушаахын тула Улан-Удын, Онохойн рейдовэ участогуудта модые сортолон илгаха газарнууд энэ жэлдэ нилээд үргэдхэгдөө. Онохойн модоной комбинат үнгэрэгшэ жэлдэ барилгын модые, шпала болон тулгууринуудта хэрэглэгдэхэ модые уһанһаа ехээр гаргахын орондо, хюрөөдэхэ модо гаргажа, Улан-Удын модоной заводые бэрхэшээлтэй байдалда оруулһан юм. Дээрэ хэлэгдэһэн алдуу энэ жэлдэ дабтагдаха ёһогүй.

Хүдэлмэришэдтэ ажаһуудалай һайн услови байгуулха тушаа бага бэшэ анхарал хандуулагдаа. Мастернуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхын зорилгоор конторын дэргэдэ түсхай кружок эмхидхэгдээ. Модо урадхуулгын участогуудые бэлэдхэл һайнтай хүтэлбэрилхы кадрнуудаар хангахын тула партийна бюро болон конторын дирекци хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаһан байна. Жэшээнь, томохон участогуудай нэгэн болохо Онохойн рейдын начальнигаар үүсхэлтэй эмхидхэгшэ нүхэр М. Г. Мельчаков томилогдоо. Участогуудай технорүгүүдаар Епепкин (Дунда-Үдэ), Жеребцов (Курба) гэгшэд дэбжүүлэгдээ.

Модо урадхуулгын участогуудые хүдэлмэришэдөөр саг соонь хангаха гээшэ шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй дутамагһаа боложо, хабар, уһанай ехэ байха үедэхи таатай зохид саг ашa үрэ багатайгаар үнгэрдэг байна. Республикын Министрнүүдэй Совет энэ асуудалые хараадаа абажа, 1956 оной мартын 31-дэ түсхай тогтоол баталан абаһан юм. Тэрэ тогтоолой ёһоор модо урадхуулха сезонно хүдэлмэридэ аймагууд болон городһоо энэ жэлдэ 800 гаран хүдэлмэришэд эльгээгдэхэ ёһотой. Гэхэ зуура, үшөөл олохон аймгүйсэдкомууд хүдэлмэришэдые модо урадхуулха сезонно хүдэлмэридэ эльгээхэ асуудалые удаанаар шиидхэнэ. Заиграйн, Иволгын, Хэжэнгын, Байкало-Кударын, Прибайкальска, мүн бусад аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала асуудалые болошогүй удаанаар шиидхэжэ үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдууе дабтана.

Модо урадхуулга дээрэ ажаллагшадта медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ тухай асуудалда зохихо анхарал хандуулагдаха ёһотой. Юуб гэхэдэ, хабар, намар уһанай хүйтэн байха үедэ хүнүүд даараржа, элдэб үбшөөр үбшэлдэг байна. Гэхэ зуура, нёдондо Хэжэнгын, Заиграйн, Хориин аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд модо урадхуулгада медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые эльгээхэ хэрэгтэ илангаяа хойрог нобшоор хандаа һэн. Худанай модо урадхуулгын участогай 250 гаран хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй сезоной хоёр һарын турша соо (май, июньдэ) медицинскэ туһаламжа абаха аргагүй байгаа. Дээдэ-Үдын, Дунда-Үдын модо урадхуулгын участогуудта, мүн лэ иимэрхүү байдал тохёолдоо һэн. Аймагуудай элүүрые хамгаалгын таһагууд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдууе хараадаа абажа, модо урадхуулгын участогуудта медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые саг соонь эльгээхэ зэргэтэй.

Заиграйн, Хэжэнгын аймгүйсэдкомуудай дэргэдэхи культурын таһагай хүтэлбэрилэгшэд модо урадхуулагшадай культурна эрилтэдэ хайша хэрэгээр хандана. Культурын таһагайхид үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө нютагуудта кинокартинануудые эльгээхэдээ, модо урадхуулгын участогуудые хараадаа абадаггүй байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй модо урадхуулгын сезоной үедэ хүдэлмэришэдые эдеэ хоолоор, эд бараагаар хангаха хэрэгтэ мүн лэ зарим алдуу дутуунууд гараһан байгаа. Хориин, Курбын, Хандагайн, Баруун-Тарбагатайн, Черемуховско леспромхозуудай, Онохойн модоной комбинадай ОРС-нуудай хүтэлбэрилэгшэд эдеэ хоол болон эд бараае сезон соо хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэхэ зэргэтэй.

Үдын модо урадхуулгын конторо СССР-эй Ой модоной промышленностиин министерствын приказаар энэ жэлһээ «Забайкаллес» комбинадай мэдэлдэ орожо, саг соогоо туһаламжа абаха арга боломжотой болоо. Гэбэшье, комбинадай зарим таһагууд конторын эрилтэдэ үшөөл хайша хэрэгээр хандана. Илангаяа техническэ хангалгын таһагай хүтэлбэрилэгшэд жэжэ асуудалнуудые (горючи болон түрхихэ материалнуудые, хүдэлмэрилэгшэдэй үмдэхэ хубсаһа гэхэ мэтые) өөһэдөө мэдээд шиидхэхын орондо комбинадай хүтэлбэрилэгшэдэй захиралта хүлеэнэ.

Үдын модо урадхуулгын конторын коллектив энэ жэлэйнгээ модо урадхуулгын түсэбые саг соонь үнгэргэхэ харюусалгатай зорилго бэелүүлжэ эхилбэ. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэнь «Забайкаллес» комбинадай хүтэлбэрилэгшэд али болохо туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

С. ХАНДАЖАПОВ, Модо урадхуулгын Үдын конторын партбюрогой секретарь.

Шэнэ табанжэлэй түрүүшүүл

Шофёр Георгий Максимов

дагайн леспромхозой доодо . Отологдоһон модые ута заншэрэһэн автомашинанууд удаа лан эндэ ерэжэ, ашаагаа буулрхиһоор шамдуу түргэнөөр бусана. Асарагдаһан модосорт сортоороо дан, ута богогтайрагдана. рохюрөөнүүдэй ойр тойрон данагүй. погрузчигууд гдаһан модоые урдахи хоёр р дээрээ олоор он абаашажа, льда ябтална. гайн модошогараар бэлэджэ, һүри шэнэндэ сомогдолон мянган куэр барилгын моуданшьегүй Үдэ урадхуулагда-

Хорёод метр ута модонуудые «МАЗ-200» маркын автомазүрэжэ ерэхэтэйгээ сасуу ябаудааруулангүйгөөр тойрожо, буулгадаг талмай дээрэ зог. Шоферынь кабинаһаа гүйгөө гаража, «түргөөр буулгагмашинануудые эндэ бү байлтагжэ тэндэ байһан ашаа буулга хэлэбэ. Бэлэн байһан автугуудай нэгэн түргөөр ерэыень түлхин унагаажархиүедэ машинынгаа радиаторфёрой уһа хэжэ байтарнь мотшадай нэгэн хажуудань «Георгий Александрович, табанжэлдэ дэлгэрһэн өөндэ хамсытаа шуужа оробо гүт?» гэжэ асууба.

Ороо даа, апрель һара соо һарын даалгабари дүүргэн, Майн Нэгэнэй һайндэрые угтаа һэм. Уялгаяа дүүргэхэ арга хүсэд бии, һаянай үшөө нэгэ рейс үлүү хэдэг болобоб, — гэжэ шофёр омогтойгоор харюусана. Хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада тэрэ машина тайга тээшэ зурыһан харгыгаар табилуулан хараа далда ороо һэн. Шофёр Георгий Александрович Максимов леспромхоздохи түрүү шофернуудай нэгэн юм. Хэдэн жэлэй туршада модо шэрэлгэ дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, тэрэ баян дүй дүршэлтэй болонхой. Гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа гарган, жэл ерэхэ бүри шэнэ амжалта туйлана.

1953 он. Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүртэхын түлөө тэмсэл түлэт дундаа ябажа байгаа. Георгий Александрович социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, отологдоһон модые ута занданъ шэрэхэ шэнэ аргые хамагһаа түрүүлэн шудалаа бэлэй. Тиин табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые дүрбэн жэл соо амжалтатайгаар дүүргээ һэн.

Мүнөө нүхэр Максимов зургаадахи табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө оролдон, түрүүшын квартал соо тэрэ модо шэрэхэ даалгабаряа зуу холо гаран процент дүүргэһэн байгаа. Майда хоёр һарын түсэб дүүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байна. Апрелиин түрүүшын үдэрһөө хойшо тэрэ нормоёо 200 процент дүүргэжэ эхилэнхэй.

Ц. Дандаров.

Уранзохёолшод Агын округ ошожо ерэбэ

Һаяхан манай республикын уранзохёолшодой делегаци Читын областиин Агын Бурят-Монголой национальна округоор ябажа ерэбэ. Тус делегациие БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ, драматург Н. Балдано толгойлоо.

Уранзохёолшодой делегаци Могойтын, Агын, Дульдургын аймагуудаар ябажа, уншагшадтай уулзаба. Мүн «Уранзохёолшодой үдэрнүүдые» хэдэн дахин үнгэргөө. Тус делегацитай хамта ябалсаһан Бурят-Монголой «Книготоргын» тусхай киоск республикын номой хэблэлээр бурят хэлэн дээрэ гаргагдаһан номуудые наймаалба. Мүн үнгэргэгдэһэн уулзалганууд дээрэ Н. Балдано бурят-монгол советскэ литература тухай лекци уншаа. Тус уулзалгануудта хабаадалсаһан поэдүүд Ж. Балданжабон, Д. Мадасон, Ц. Жимбиев, А. Жамбалон, оршуулагша Б. Санжин гэгшэд өөһэдынгөө болон бусад зохёолнуудые сугларагшадта уншажа үгэбэ. Гадна, уншагшад өөһэдынгөө һанамжануудые эдэ уулзалганууд дээрэ хэлэһэн байна.

Ага тосхондо нютагай залуу уранзохёолшодой литературна нэгэдэл бии юм. Энэ литературна нэгэдэл «Агын үнэн» газетын редакциин дэргэдэ хүдэлмэрилдэг. Манай республикын уранзохёолшодой делегаци тус нэгэдэлэй хүдэлмэридэ туһа хүргөө.

Һаяар республикын хэдэн уранзохёолшод Иркутска областиин Усть-Ордын Бурят-Монголой национальна округ гарахаар хараална.

Ж. Цыденов.

Малаа холын бэлшээридэ гаргахань

Саянай һарьдаг уулануудай хоорондуурхи багахан гол, жалганууд сөөгүүр нёгоо һайнтай бэлшээринүүд элбэг юм. Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхоз жэл бүри һубай малаа, мүн адуугаа холын бэлшээридэ абаашажа, тэндэнь зуһуулан, һайнаар таргалуулдаг заншалтай. Колхозой һубай мал 80-яад километрын газарта абаашагдаад, бүхэли зундаа үбдэгтэ хүрэмэ тунга һайн ногоондо бэлшэжэ, танигдахаа болитороо таргалаад, намартаа асарагдадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз аяар 1500-гаад толгой һубай мал Хара хүдүү, Ямаата, Нүхэн шэбээ, Үргэдээ гэжэ газарнуудта абаашажа таргалуулаа. Тэдэ малай нэгэшье толгойнь хоронгүйгөөр намартаа асарагдаһан байна.

Энэ жэлдэ колхоз холын бэлшээринүүдтэ бүри олоң мал гаргахаар бэлдэжэ эхилэнхэй. Хамта 1800-гаад толгой һубай мал холын бэлшээринүүдтэ гаргагдахань. Колхоз мүнөө Хара хүдүү гэжэ газарта 70 гаран центнер тэжээлэй дабһа зөөгөө. Холын бэлшээридэ ошохо харгы, мүн малай бэлшээриин зүргэ харгы, уһалуури заһахын тулада хоёр колхознигууд эльгээгдээд, хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр 2 һарын турша соо малшадай һууха гэр байрануудые, малай байха һарабша сарайнуудые, хашаа хоройнуудые һэльбэн заһаха юм.

Игэжэ «Путь Ленина» колхозойхид энэ жэлдэ гүрэндөө үхэрэй тарган мяха ехээр үгэхын түлөө эртээнһээ бэлдэжэ байна.

Б. Бирбаев.

Бүри ехэ нүүрһэ малтахабди

ти, правительствымнай зүгһөө нэй промышленностиин хүгэ онсо анхарал хандуулагдалэй үедэ шахтануудай үйлэдн процессүүдые механизацилавтоматизацилха тушаа асуудадбэриин зүблөөнүүд дээрэ хэлсэгдэдэг болобо. Нүүрталга дээрэ шэнэ техникэ кэшахтёрой ажал хүнгэдэнэ, нүүрһэнэй өөрынь үнэ на.

шье, Галуута-Нуурай рудоиин шахтануудта эдэ асуудые шиидхэлгэдэмнай элдэб лнүүд тохёолдоно. Эдэ бэрүүдые дабахын тула табахтын коллектив КПСС-эй юльскэ Пленумһээ хойбтэй эетэйгээр. оролдосо эр хүдэлмэрилөө. Тиин үйингөө олохон процессүүдые цилжа шадаа. Жэшээлхэдэ, жэлдэ манай шахта дээрэ машинатай дистанционно хэрэглэжэ, жэл соо 17 түхэриг алмаһан ба гар хэдэн хүнүүдые сүлөөлжэ, хүдэлмэридэ табиха арга байна.

Тиихэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ гол линиһээ хажуу тээшэнь нүүрһэ гаргаха нүхэ малталгые механизацилха түсэбөө 113 процент, нүүрһэ ашаалгые механизацилха түсэбөө 106 процент дүүргэһэн байна.

Шахтын бүхы машинануудые болон механизмуудые саашадань автоматизацилха, тэдэнийе бултынь дистанционно управленитэй болгохо дүүрэн арга бии. Теэд, эдэ арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ шадаагүй байнабди. Гэхэ зуура, манай шахтын коллектив үйлэдбэридээ шэнэ техникэ хэрэглэхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хээ, саашадаашье хэхэбди.

Байгша оной апрель һарада шахта соо гараһан уһа татуулдаг насосые автоматическаар хүдэлдэг болгохобди. Энээнэй ашаар насосто хүдэлмэрилжэ байһан хоёр хүн сүлөөлэгдэхэ ба горьтойхон мүнгэн арьбалагдаха байна.

Шахтымнай горнягууд үйлэдбэрингөө процессүүдые саашадань механизацилха ба автоматизацилха талаар хүдэлмэрээ бүри үргэнөөр ябуулха гэжэ шиидэнхэй.

М. Чацкий, табадахи шахтын шахтер.

Сатирын БУЛАН

Орхигдошоһон сад, обёордоггүй эзэд

сомоной Ленинэй нэрэмзой (Зэдэ) центртэ сад бии юм.

руу шагаагты... Таримал модоной хажууда үхэр мал үймэжэ, хүригшэ үнеэнинь хүсэеэ мэдэн, модоной эшые һэнжэгыдэхэ, хүрин буруу тангаршаажа, модо руу годигошон добтолхо. Уляаһахан модые улаа ямаан тэбэреэд, холтоһыень зулан тамшааха. Гушан гурбан дахуултай гахай багша хоншоороо хүрьһэн дороһоо үргөөд: «Юу хэрэгтэй ерэбэш? Сэсэрлиг садые эзэмдэгшэд бидэбди»? — гэһэншүүгээр шамайе гайхан шантайха...

...Нээрээшье арбаң жэлэй хугасаа соо энэ сэсэрлиг садые хэншье өөдэ татаха гэжэ оролдоогүй. Харин сэсэрлиг садые һэргээхэ тухай ураң гоё тогтоолнууд жэл бүри абтаад, урагшагүй мартагдадаг. Түлеэгээ диилэхэгүй түлюур залхуушуул хуушан хашааень ходор шобтор татаад, түлижэрхидэг.

Теэд убайгүй адагууеадые, урагшагүй тогтоолнуудые, һэшхэлгүйшүүлые хаража, мэдэжэ байһан түрүүлэгшын толгойдо ямар бодол шэбшэгдэнэ хаб?

Д. Санданов,
Б. Хонхорнуров.
Ф. Балдаевай зураг.

Подкомитедэй сессиин хүдэлмэриин дүнгүүд тухай Лондондохи ТАСС-эй корреспондентдэ буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ байгаа советскэ делегациие толгойлогшо А. А. Громыкын хэһэн мэдүүлгэ

ЛОНДОН, майн 6. (ТАСС). Подкомитедэй үнгэрөөшэ сессиин хүдэлмэриие ямараар сэгнэжэ байһан тухайгаа нүхэр А. А. Громыко мэдээсэхэгүй гээшэ аа гү гэһэн асуудалтайгаар буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ байгаа СССР-эй делегацида ТАСС-эй корреспондент хандаба.

Нүхэр А. А. Громыкын хэһэн мэдүүлгэ доро толилогдобо.

Буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ СССР, США, Англи, Франци ба Канада ородог. Энэ Подкомитет зургаан неделиин турша соо Лондондо зүблөө хээ, тиихэдээ буу зэбсэг хуряалгын асуудалаар Подкомитедтэ хабаадагшадай оруулһан элдэб дурадхалнуудые хаража үзөө. Яаралтайгаар зэбсэгжэлгые болиюулха зорилгын удхашанар тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэһэнэй хэрэггүй. Сэрэгэй гаргашануудай бүхы хүшэр хүндыень хүзүүн дээрээ ашуулдаг бүхы арадууд энэ зорилго шиидхэхэ гэжэ тон ехээр хүсэнэ. Сэрэгэй тиимэ гаргашанууд гүрэнүүдэй угаа ехэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые барижа байха ябадалда гаргашалагдана.

Буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэлгэдэ туһалхаяа Советскэ Союзай хододоо хүсэдэгые харуулан, Подкомитет доторхи советскэ делегаци үгээ ойлголсохо ябадалые хүнгэдхэхэ гэжэ бүхы шадалаараа оролдоо. Энэ зорилгоор мартын 27-до СССР-эй шэнэ дурадхал Подкомитедэй үзэмжэдэ оруулагдаа һэн.

Тухайлбал гурбан жэлэй турша соо зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба юрын түхэлэй буу зэбсэгые, нэн түрүүн агууехэ табан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон буу зэбсэгые нилээд хороохо гэжэ энэ дурадхал хараална. СССР-эй, США-гэй болон Хитадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эгээн ехэ хэмжээн 1—1,5, миллион хүнөөр, Англиин ба Франциин —650—650 мянган хүнөөр тогтоогдохо гэжэ хараалагдана.

Зохихо хэлсээнэй ёһоор абаһан уялгануудаа гүрэнүүдэй сахихын хойноһоо уласхоорондын ашагтай һайн хиналта тогтоохо ябадалые СССР-эй дурадхал хараална. Энэ дурадхал: нэгэдэхеэр, нүгөөдэ гүрэндэ нэгэ гүрэнэй гэнтэ добтолхо ябадалые уридшалан һэргылхэ зорилгоор бэе бэеэ ойлголсон томо портнуудта, түмэр замай узелнуудта, автомагистральнуудта, аэродромуудта хиналтын постнуудые зохихо гүрэнүүдэй территоринууд дээрэ байгуулха ябадал хараална. Энэ хадаа хуурай газарай сэрэгүүдэй, мүн тэрэшэлэн агаарай сэрэгэй болон уһан сэрэгэй хүсэнүүдэй аюултайгаар сугларуулагдахагүйн хойноһоо ажаглажа байха зорилготой юм; хоёрдохёор, хиналтынгаа үүргэнүүдые бэелүүлхэ хэмжээн соо уласхоорондын шалгалта хадаа хиналта хэхэ бүхы газарнуудта: сэрэгэй частьнуудта, сэрэгэй багажа зэбсэгэй, һомо хэрэгсэлнүүдэй складуудта, хуурай газарай, далайн сэрэгэй, агаарай сэрэгэй базануудта, юрын түхэлэй буу зэбсэг, һомо хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводуудта һаадгүйгөөр орохо эрхэтэй байха.

Буу зэбсэг хизаарлалгын ба шалгалгын зоно Европодо байгуулагдаха ёһотой гэжэ Советскэ Союзай дурадхал дотор саашадаа хараалагдана. Тэрэ зонодо Германиин хоёр хубиин, мүн тэдэнтэй хүршэ гүрэнүүдэй территори орохо байна.

Тэрэшэлэн буу зэбсэг хуряаха талаар зарим тэды хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэхээр уридшалан хараалагдана гэбэл:

термоядерна зэбсэг шалгаха ябадалые хойшолуулангүйгөөр болиюулха;

Германиин территори дээрэхи сэрэгүүдэй зэбсэгжэлгэдэ атомна зэбсэг байлгахагүй;

урдахи жэлэй сэрэгэй бюджедүүдтэй сасуулбал гүрэнүүдэй сэрэгэй бюджедүүдые 15 процент хүрэтэр хороохо ябадал болоно.

Тиихэ зуура, зарим тэды эдэ хэмжээ-ябуулганuудые бэелүүлгэ хадаа буу зэбсэг хуряалгада хабаатай бусад асуудалнууд тушаа хэлсээ туйлаха ябадалһаа дулдыдахагүй гэжэ хараада абтана.

Буу зэбсэг хуряалга тухай советскэ шэнэ дурадхалай гол удхань иимэ байна.

Энэ дурадхал оруулхадаа Советскэ правительство ямар юумые эшэ үндэһэ болгооб? Энэ асуудалаар юрэнхыдөө, тэрэ тоодо атомна зэбсэг хуряаха тухай асуудалааршье хэлсээ туйлахые оролдон, буу зэбсэг хуряалгын асуудалые хаража үзэхэдэ хэлсээ туйлагдаагүй байһан ябадалые Советскэ правительство эшэ үндэһэ болгоо. Ямар нэгэн шухала асуудалнуудаар хэлсээ туйлагдаагүй байхаһаа гадна, хэрэгые нэгэл газарһаа урагшань ябуулха тушаа зарим тэдышье хэлсээн туйлагдаагүй.

Гүрэнүүдэй, түбхын түрүүн агууехэ гүрэнүүдэй буу зэбсэгые, зэбсэгтэ хүсэнүүдые горьтойгоор хороохын түлөө, мүн тэрэшэлэн атомна зэбсэг заатагүй хорихын түлөө байдаг Советскэ Союзай хараа бодол ба баруун гүрэнүүдэй хараа бодол хоёрой хоорондохи илгаань угаа ехэ байшоо.

Тиимэһээ түрүүшээр буу зэбсэг хуряалгын гол шухала асуудалнуудай нэгэн тушаа, нэрлэбэл — юрын зэбсэгжэлгэ тушаа үгээ ойлголсожо болохогүй юм гү гэһэн асуудал тиимэ байдал тохёолдоод байхада заатагүй гараха ёһотой байгаа.

Энэ хадаа буу зэбсэгэй асуудал шиидхэлгэдэ шэнэ янзаар хандалга мүн байһаниинь элитэ. Зүгөөр иимээр хандаха ябадал шухала зэргын булюу юумэтэй байна. Иимээр хандалга хадаа атомна зэбсэг тухай асуудалые мүнөө дээрээ хажуу тээ орхёод, түрүүшээр нэгэ үедэ СССР-эй ба баруун гүрэнүүдэй нилээд дүтэ хараа бодолтой болоһон асуудалаар үгээ ойлголсохо арга боломжо олгоно.. Атомна зэбсэг тухай асуудал буу зэбсэг хуряалгын асуудалаар хэлсээ туйлаха замда гол шухала һаад түбэг болоһон байна.

Түрүүшээр юрын буу зэбсэг тушаа хэлсээ туйлаха шухала байһан асуудалые анха түрүүн бидэнэр, Советскэ Союз, табяагүйбди гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ асуудалые баруун гүрэнүүд, жэшээнь, Англи табиһан байгаа. Буу зэбсэг хуряалгын асуудал шиидхэлгэдэ эгээл иимээр хандаха тухай Англи ООН дотор-шье, Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөн дээрэшье 1955 ондо хэлэһэн байгаа.

Советскэ Союз буу зэбсэг хуряалгаар ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ өөрынгөө дурадхал оруулха гэжэ бэлэдхэхэдээ, баруун гүрэнүүдэй, жэшээнь, Англиин энэ дурадхалые хараадаа абаһан байна. Тиихэ зуураа, энэ болбол харьяата гүрэнүүдэй хоорондоо зохихо зэргээр хэлсээ туйлахада хүнгэн болгохо гэжэ Советскэ Союз найдаа һэн.

Саашаа юун болооб? Гэхэдэ, дурсагдаһан хараа бодолые Советскэ Союзай зүбшөөгөөд, Подкомитедэй үзэмжэдэ зохихо дурадхал оруулхадань баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд болбол түрүүшээр юрын буу зэбсэг тушаа хэлсээ туйлаха тухай дурадхалые абажа болохогүй, бүхы асуудалые нэгэ мүһэн хуу шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ бидэндэ мэдүүлһэн байна. Ондоогоор хэлэбэл, буу зэбсэг хуряалгын асуудалые шиидхэлгэдэ дурсагдаһан ёһоор шэнээр хандахын орондо, аяар арбан жэл соо эрьелдэжэ байгаа тэрэл байрадаа урдынхяараал байхые бидэндэ дурадхаба.

Баруун гүрэнүүдэй урдань баримталһан хараа бодолһоо арсалтые зүбтүүлхэ гэжэ һэдэхэ зуураа, эдэ гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд буу зэбсэг хуряалгын асуудалай зарим хуби тушаань хэлсээ туйланхаар энэ асуудал тушаа бүхыдэнь хэлсээ туйлабал дээрэ байха хэбэртэй ябадалда Подкомитет дотор манай анхаралые хододоо хандуулна. Гэбэшье, тиихэ зуураа энэ асуудалаар бүхы дээрэнь хэлсээ туйлахын аргагүй байһан, дурсагдагша ушарые хэрэгсээнэгүй. Үнэхөөрөө болоходоо, мүнөө үедэ ямар байдал тохёолдоод байнаб гэхэдэ, нэгэн гэбэл буу зэбсэг хуряалгын асуудал тушаа хэлсээ туйлаха хэрэгые хожомынь хүнгэдхэхын тулада энэ асуудалай хуби тушаань хэлсээ туйлаха, үгы гэбэл ямаршье хэлсээн туйлагдахагүй, тиин ООН ба буу зэбсэг хуряаха тушаа тэрэнэй Подкомитет урагшаа ябахагүй байна.

Агууехэ табан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ба буу зэбсэгэй хэмжээн тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ нилээд һонирхолтой байна.

Хэмжээн тухай дээрэ заагдаһан советскэ дурадхал энэ асуудалаар урдань баруун гүрэнүүдэй оруулһан дурадхалнуудые дахин оруулна. Энэ советскэ дурадхалһаа гадна, мүн табан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээе бүри ехэ болгохо тухай США-гэй, Англи ба Франциин шэнэ дурадхал Подкомитедэй үзэмжэдэ оруулагдаһан байна. Тэрэ дурадхалайнь ёһоор, СССР-эй, США ба Хитадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоо 2,5—2,5 миллион хүнөөр, Англиин ба Франциин—750—750 мянган хүнөөр хараалагдана.

Тиимэ болохолоороо, баруун гүрэнүүд урдань өөһэдынгөө оруулһан дурадхалнуудые Советскэ Союзай зүбшөөһэн хойно табан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүд тушаа түрүүшээр өөһэдынгөө дурадхаһан хэмжээнһээ арсаа.

Гэхэ зуура, баруун гүрэнүүдэй хараа бодолой ёһоор, Подкомитет дотор элитэ «дэбжэлтэ» туйлагдаа гэжэ энээнтэй дашарамдуулан Лондоной олон хүнүүд наада барин тэмдэглэнэ, юундэб гэбэл, гурбан гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээн тушаа тэдэ гүрэнүүдэй дурадхаһан тоонууд 1—1,5 миллион хүнһөө аяар 2,5 миллион хүн хүрэтэр олон болгогдоно бшуу.

Гурбан гүрэнэй тус бүридэнь 2,5 миллион хүн, Англи ба Францида 750—750 мянган хүн тухай дурадхагдаһан тоо эсэсэй тоо бэшэ, саашадаа хэзээ нэгэтэ бүри багашье хэмжээн тухай үгээ ойлголсоходо болохо гэжэ бидэндэ хэлэнэ. Теэд уласхоорондын шиидхэгдээгүй бусад асуудалнуудые, тэдэнэй тоодо германска асуудалые гуримшуулһанай һүүлээр лэ бүри бага хэмжээн тухай асуудалые хаража үзэхэдэ болохо байна гэжэ тэрэ дороо тодорхойлно.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээн тухай асуудал шиидхэлгые, мүн буу зэбсэг хуряалгада хабаатай бусад асуудалнуудые шиидхэлгые, жэшээнь, германска асуудал шиидхэлгэһээ дулдыдуулан табиха гээшэ буу зэбсэгые ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай асуудал шиидхэлгэһээ бодото дээрээ зайсаһан ябадал болоно гэжэ ойлгохонь бэрхэтэй бэшэ юм. Эгээл иимэһээ баруун гүрэнүүдэй дурадхаһан зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дээрэ заагдааша хэмжээнүүд «саг зуурын» хэбэртэй байһан тухай мэдүүлгэнүүд ямаршье үндэһэгүй ба этигэмээр бэшэ байна.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээн тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэдэ мүнөөнэй уласхоорондын байдал Советскэ Союзай дурадхажа байгаа, урдань баруун гүрэнүүдэй дурадхадаг байһан зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээе тогтоохо арга боломжо олгодоггүй байгаа гэхэ мэтээр бидэндэ хододоо заадаг байгаа. Теэд энэ шалтагынь бодото байдалтай огто тааранагүй.

Урдань, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээн тухай дурадхалнуудаа баруун гүрэнүүдэй оруулха үедэ, уласхоорондын оршон байдал нилээд түгшүүрилтэй ба орёо байгаа. Тэрэ үедэ Корейдэ ба Индо-Хитадта дайн сэрэгэй боложо байһаниие заабал болохо байна. Тэрэ сагһаа хойшо уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха тушаа нилээд ехэ амжалта туйлагдаа. Энэ хэрэгтэ Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөн шухала үүргэ дүүргээ.

Эдэ бүгэдэ хадаа тус темэ тушаа дэлгэрэнгы хэлэлтэгүйгөөршье эли байна.

Хэнэйшье мэдэһээр, буу зэбсэг хуряаха асуудал зүбшэн хэлсэхэ үедэ уласхоорондын хиналта тухай асуудалаар ехэ арсалдаан болоһон байна. Зарим бусад гүрэнүүдһээ тад ондоогоор, Советскэ Союз уласхоорондын хиналтые буу зэбсэг хуряаха тодорхой хэмжээ-ябуулгануудһаа дулдыдуулан табиха гэһэн хараа бодолые аршалан хамгаалдаг байгаа, хамгаалжашье байна. Тиимэ хэмжээ-ябуулгануудһаа таһаранхай хиналта ямаршье удхагүй байха байна.

Мартын 27-до СССР-эй оруулһан дурадхал дотор уласхоорондын хиналтын угаа ехэ эрхэнүүд хараалагдана. Тэдэ эрхэнүүд өөрынгөө үүргые ашагтай һайнаар бэелүүлхэ арга уласхоорондын хиналтада олгоно. Хэлсээндэ хабаадаха бүхы гүрэнүүд хэлсээ туйлахаяа үнэхөөрөө хүсөө һаа, хиналта тухай асуудалааршье үгээ ойлголсохонь бэрхэтэй бэшэ гэжэ бидэ найданабди. **Гэхэтэй хамта, энэ талааршье хэлсээ туйлагдаагүй байха юм. Тиимэ хэлсээ туйлахада тохёолдогдодог гол һаад түбэгүүдэй нэгэниинь гэбэл, аэрофотосъёмко тухай мэдээжэ дурадхал мэтын, урдань табигдаадүй байһан шэнэ эрилтэнүүдые баруун гүрэнүүдэй табидаг ябадал болоно. Тиимэ эрилтэнүүдынь бодото дээрээ буу зэбсэг хуряалгын хойноһоо ёһотой хиналта табиха ябадалда ямаршье хабаагүй ба ондоо зорилготой юм.**

Тиимэ болохолоороо, уласхоорондын хиналтын органдо өөрынгөө үүргэнүүдые ашагтай һайнаар дүүргэхэдэнь шухала хэрэгтэй үргэн ехэ этигэмжэ хараалһан дурадхалые Советскэ Союзай оруулхадань, баруун гүрэнүүд хиналтын талааршье урдань һанаандашье ороогүй байһан элдэб янзын шэнэ эрилтэнүүдые табихадаа бодото дээрээ гэдэргээ буляалдажа байна гээшэ.

СССР-эй оруулһан дурадхалнуудые, мүн тэрэшэлэн США, Англи ба Франциин оруулһан дурадхалнуудые зүбшэн хэлсэхэ үедэ бидэнэр ямар юумэндэ анхаралаа табидаг байгаабибди гэбэл, баруун гүрэнүүдэй оруулһан дурадхалнууд атомна зэбсэгүүдые оруулсадаг дээрэһээ хабаатай булюу зүйлтэй байһан хэбэртэй байгаа. Теэд хэнэйшье мэдэһээр, атомна зэбсэг тушаа ондо ондоогоор хандан хэлсэжэ болохо байна.

Советскэ Союз атомна зэбсэг заатагүй хорихын түлөө байдаг. ООН-эй үзэмжэдэшье, дүрбэн гүрэнэй түлөөлэгшэдэй зохихо зүблөөнүүд дээрэшье табигдаһан хэдэ хэдэн дурадхалнууд дотор Советскэ Союзай

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Подкомитедэй сессиин хүдэлмэриин дүнгүүд тухай Лондондохи ТАСС-эй корреспондентдэ буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин Подкомитедтэ байгаа советскэ делегациие толгойлогшо А. А. Громыкын хэһэн мэдүүлгэ

(Түгэсхэл)

хараа бодолынь найруулагданхай. Жэшээлхэдэ, 1955 оной майн 10-да СССР-эй оруулһан дурадхалнууд дотор тэрэ хараа бодолынь найруулагдаа һэн. Хэнэйшье мэдэһээр, тэдэ дурадхалнууд хүсэндөө үлэнэ.

Атомна зэбсэг тухай асуудал тушаа хэлэхэдээ, тэрэ асуудалай шиидхэгдэхэ ябадалые улам бэрхэтэй болгохооршье хэлэжэ болохо байна. Баруун гүрэнүүдэй дурадхалнууд тэрэ асуудал тушаа эгээл иимээр хэлэнэ. Тэдэнэй оруулһан һүүлшын дурадхалнууд атомай асуудал тушаа хэлсээ туйлаха ябадалые хүнгэдхэхэһөө байтагай, харин бүри орёо хүндэ болгоно.

Энээн тушаа зохихо баримтануудые харуулбал иимэ байна:

Атомай хүсые имагтал амгалан зорилгоор хэрэглэхын тулада атомна зэбсэгые гүрэнүүдэй зэбсэгжэлгэһээ эсэслэн болюулха ябадал оруулалсан, атомна зэбсэг хорихо тушаа хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ гурим тухай асуудал нэгэ үедэ Советскэ Союзай ба баруун гүрэнүүдэй хоорондо бодото дээрээ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Атомна зэбсэг эсэслэн хорихо гурим тухай хэлсээнэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэхын урда тээ бүри олон юумэ тухай үгэеэ ойлголсохо хэрэгтэй байгаа. Тииһээ тиитэр хэлсээ туйлагдаһаншье зүйл урагшаа хэгдэһэн дабшалта мүн байгаа. Туйлагдаһан тэрэ хэлсээгээ мүнөө буршажа байна, тиихэ зуураа атомна зэбсэгые зэбсэгжэлгэһээ гаргаад огтолон хорихо тухай хэлсээе бэелүүлгын хойноһоо хиналта табихань бэрхэтэй байһан ябадалые урдаа барина. Атомна зэбсэгые тиигэжэ хорихо тухайда баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд мүнөө хэлэнэшьегүй, энэ асуудалые саашадаа хэзээ нэгэтэ мэргэжэлтэй эрдэмтэд зүбшэн хараха, имагтал зүбшэн хараха тухай үгэнүүдые хэлээд хизаарлана.

Атомна зэбсэг эсэслэн хорихо тухай асуудалай шиидхэлгые тодорхой бэшэ болзорто хойшолуулан, энэ зэбсэг бүтээлгые хорихо тухай асуудал шиидхэбэл, хүрэхэ байһан хэбэртэйгээр бидэнние этигүүлхэ гэжэ һэдэнэ. Жэшээлхэдэ, атомай асуудалаар ямаршье хэлсээ туйлангүй байһанда орходоо атомна зэбсэг үйлэдбэрилгые хорихо тухай хэлсээ туйлабал дээрэ гэжэ, тиимэ хэлсээн мүн лэ урагшаа дабшалта болохо байгаа гэжэ хэлсэнэ. Гэбэшье, үнэхөөрөө болоходоо баруун гүрэнүүдэй дурадхалнууд энэшье асуудалые шиидхэнэгүй. Атомна зэбсэг тухай оруулдаг тэдэнэй дурадхалнуудынь, юрын буу зэбсэг тушаа дурадхалнуудтал адляар уридшалан табиһан элдэб янзын эрилтэнүүдтэй байна. Тэдэ эрилтэнүүдынь энэ талааршье урагшаа ябаха али бүхы арга боломжые усадхана. Атомна зэбсэг үйлэдбэрилгые хорихоһоо урид, энэ зэбсэг туршалгые хорихоһоошье урид бэелүүлэгдэхэ ёһотой уридшалан табигдаһан эрилтэнүүдэй тоодо германска асуудалые гуримшуулха эрилтэ табигдана. Энэ баримта гансаараа ямаршье тайлбаригүйгөөр, өөрөө эли тодоор хэлэжэ үгэнэ гэбэл: энэнь Подкомитедтэ мүнөө жэлэй мартын 19-дэ оруулагдаһан франко-английска дурадхалнуудаар хараалагдана.

Баруун гүрэнүүдэй оруулһан дурадхалнууд бодото дээрээ юрын буу зэбсэг тухай асуудалыешье, атомна асуудалыешье, бүхыдэншье, зарим тэдыгээршье шиидхэхэ ябадал хараалнагүй гэжэ харанабди. Баруун гүрэнүүдэй дурадхалнууд дотор атомна асуудал тушаа хэлэгдэһэнһээнь ямар туһа бии гээшэб,—гэжэ асуугдаха байна. Огто ямаршье туһа байхагүй. Энээнһээ байтагай дурсагдаһан дурадхалнууд буу зэбсэг хуряалгын асуудалда хабаатай бүхы асуудалнуудые нэгэ бүлэг болгон ниилүүлжэ, элдэб янзын эрилтэнүүдые уридшалан табижа, буу зэбсэг хуряаха хэрэгтэ урагшаа нэгэшье алхам хэхэ арга олгоногүй.

Эдэ бүгэдэ хадаа буу зэбсэг хуряалгын асуудалые шиидхэлгэдэ шэнэ ёһоор хандаха шухала байһые гэршэлнэ. Ямараар хандахаб гэбэл, түрүүшээр юрын буу зэбсэг тухай асуудалаар хэлсээ туйлаха, тиигээ һаа атомна зэбсэг хорихо асуудалааршье хэлсээ туйлаха арга хүнгэдхэгдэхэ байна.

Юрын буу зэбсэг тухай асуудал ба атомна зэбсэг хорихо тухай асуудал нэгэн доро зүбшэн хэлсэхээр Советскэ правительство бэлэн байһанаа мэдүүлээ, зүгөөр тиихэ зуура юрын буу зэбсэг тушаа хэлсээн атомна зэбсэг хорихо тухай асуудалаар хэлсээ туйлагдаха ябадалһаа дулдыдуулагдан табигдахагүй гэжэ дээрэ хэлэгдээшэдэ нэмэхэ шухала.

Буу зэбсэг хизаарлалгын ба шалгалгын зоно Европа дотор байгуулха тушаа советскэ дурадхал тухай богонёор хэлэгдэхэ байна.

Энэ дурадхал Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөн дээрэ Великобританиин премьер-министр господин Иденэй оруулһан дурадхалые дахин бодото дээрээ оруулһан ябадал болоно. Хэнэйшье мэдэһээр, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин энэ дурадхалые зүбшөөжэ байһан тухайгаа дурсагдаһан зүблөөн дээрэ хэлээ һэн. Буу зэбсэг хуряаха тушаа Подкомитет дотор энэ заагдаһан дурадхалые зүбшөөхэ бэзэ гэжэ хүлеэбэл зүйтэй байгаа. Зүгөөр, тиимэ юумэ болоогүйнь гэмшэлтэй. Тиихэдэ Англиин түрүүшээр оруулһан дурадхалда эсэргүүсэжэ мүн английска түлөөлэгшэшье буруушаан хэлээ. Энэнь ехэл гайхалтай байна гэжэ һананабди. Гэхэтэй хамта, энэ асуудалаар хэлсээ туйлаа һаа, буу зэбсэг хуряалгын ба яаралтайгаар зэбсэгжэлгые болюулгын асуудал шиидхэхэдэ шухала алхам болохоһоо гадна, мүн Европын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэшье шухала алхам болохо байһые буруушаахань бэрхэтэй юм.

Дискуссиин үедэ зүбшэн хэлсэгдэһэн имагтал гол асуудалнуудые хараадаа абабал, буу зэбсэг хуряалгаар ООН-эй комиссиин Подкомитедэй үнгэрөөшэ сессиин дүнгүүд тушаа бидэнэй һанамжанууд иимэ байна.

Зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан асуудалнуудай гол шухала талаарнь Подкомитет дотор хэлсээ туйлагдаагүй байһанда гэмшэхээр байна. Буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэлгэдэ туһалхын тула Советскэ Союзай урдынхидаал адляар бүхы шадалаараа оролдохо байһаниинь элитэ, тиин харьяата бусад гүрэнүүд мүн лэ тиигэхые хүсэхэ бэзэ гэжэ Советскэ Союз найдана.

Арадуудта энэ асуудалаар туйлагдаха хэлсээнэй угаа шухала удхашанартай байһые онсолон тэмдэглэһэнэйшье хэрэггүй. Тиимэ хэлсээн түрүүшээр хизаарлагданхайшье, имагтал зарим асуудалнуудта хабаатайшье байгаа һаа, уласхоорондын түгшүүрил саашадань бага болгохо, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудта шухала зэргын этигэлсэдэг ябадал бии болгохо, бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала алхам болохо байгаа.

Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссиин Подкомитедэй сесси дээрэ баруун гүрэнүүдэй хэһэн мэдүүлгэ

ЛОНДОН, майн 6. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссиин Подкомитедэй сессидэ хабаадаһан Холбоото Штадуудай, Нэгэдэмэл Королевствын, Канадын, Франциин делегацинуудай мэдүүлгэ эндэ толилогдобо. Буу зэбсэг хуряаха асуудалай талаар Подкомитедэй үзэмжэдэ баруун гүрэнүүдэй табиһан дурадхалнууд тус мэдүүлгэ дотор харуулагдана. Эдэ дурадхалнууд «шата шатаараа» бэелүүлэгдэхэ гэжэ хараалагдана, тиихэ зуура, нэгэ шатаһаа нүгөөдэ шатада шэлжэн оролго «политическэ шухала асуудалнуудые гуримшуулгаһаа» дулдыдаха ёһотой гэжэ хэлэгдэнэ. Теэд буу зэбсэг хуряаха асуудалаар үгэеэ ойлголсоһон шиидхэбэри абтаа һаа уласхоорондын бусад асуудалнуудые хаража үзэлгэдэ таатай зохид оршон байдал бии болгожо үгэхэ байһаниинь сохомтой бшуу.

«Советскэ делегациин хараа бодолой ба бусад дүрбэн делегациин хараа бодолой хоорондохи илгаань Подкомитедэй заседанинууд дээрэ гуримшуулагдаагүй» гэжэ тэмдэглээд, дүрбэн делегацинууд хоёр талын хараа бодолые ниилүүлжэ «болохо байна, тиигэхэ хэрэгтэй» гэжэ мэдүүлнэ. Баруун гүрэнүүд «буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээ туйлахабди» гэжэ үгэеэ үгөө гэбэшье, тэдэнэй мүнөөнэй хараа бодол урда найнгаа дурадхалнуудһаа сухариһан ябадал болоно, тиимэһээ буу зэбсэг хуряаха талаар Подкомитедэй энэ сесси дээрэ үгэеэ ойлголсоһон ямаршье шиидхэбэриин туйлагдаагүй үнгэрһэнэй шалтагааниинь боложо үгөө гэжэ журналистнууд тэмдэглэнэ.

Советско-вьетнамска худалдаа наймаанай харилсаан тушаа

1956 ондо эд товар абалсаха тухай хэлсээн Советскэ Союз Вьетнамай Демократическа Республика хоёрой хоорондо һүүлэй үедэ Москвада болоһон байна.

Хэлсээн хани ёһоной оршон байдалда боложо, 1956 ондо эд товар абалсаха тухай Протоколдо 1956 оной майн 5-да гар табилгаар дүүрэбэ.

Советскэ Союз Вьетнамай Демократическа Республика хоёрой эд товар абалсалга 1956 ондо 1955 онойхитой сасуулхада, нилээд ехээр үргэдэхэ байна.

Советскэ Союз Вьетнамай Демократическа Республикада элдэб түхеэрэлгэ, тракторнууд, хүдөө ажахын машинанууд, автомашинанууд, нефтепродуктнууд, кабельна зүйлнүүд болон Вьетнамай Демократическа Республикын арадай ажахыда хэрэгтэй бусад эд товар худалдаха байна.

Вьетнамай Демократическа Республика Советскэ Союзда үнэтэ элдэб модо, мебель, сай, амтата зүйлнүүд, цитрусовэ үрэ жэмэсүүд, гараар үйлэдбэрилэгдэһэн зүйлнүүд болон бусад эд товар худалдаха юм.

Советскэ талаһаа Протоколдо СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министр И. Г. Кабанов, Вьетнамска талаһаа—Аременмы, СССР-тэ Вьетнамска Демократическа Республикын хэрэгүүдые эрхилдэг Саг зуурын этигэмжэтэ То Куанг Дау гараа табиһан байна.

Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюродо

ВАРШАВА, майн 6. (ТАСС). Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Политбюро үнгэрһэн жэлнүүдтэ партийна ба гүрэнэй хүдэлмэриин талаар гаргагдаһан алдуунууд болон хазагайралгануудые шэнжэлээд, ударидан хинажа байһан хүдэлмэриинь талаар нүхэр Якуб Берманэй ажал-ябуулгые шүүмжэлхы ёһоор сэгнэжэ үзөө гэжэ «Трибуна Люду» газетэ мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Энээнтэй дашарамдан нүхэр Якуб Берман политбюрогой гэшүүнэй ба Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшын тушаалһаа арсаба. Политбюро энэ арсалтыень хүлеэн абаад, энэ шиидхэбэриие баталха тухай дурадхал ПОРП-ын ЦК-гэй ойрын пленумдэ оруулха гэжэ тогтообо.

Непалай премьер-министрын мэдүүлгэ

ПЕКИН, майн 6. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Делиһээ мэдээсэһэнэй ёһоор, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха табан ёһо гуримые Непал гадаадынгаа политикын үндэһэ һуури гэжэ тоолон, гүрэнүүдэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүйн түлөө тэмсэнэ гэжэ Непалай премьер-министр Танка Прасад Ачария «Хиндустан стандард» гэжэ индийскэ газетын корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай сахигдаха байһанда, буу зэбсэгэй хуряагдаха ёһотой байһанда этигэдэг туладаа Непал энэ талаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци дотор эб найрамдалда дуратай бусад гүрэнүүдтэй нягта харилсаатайгаар ажаллаха байна гэжэ Ачария мэдүүлбэ.

Индитэй харилсаан тухайгаа хэлэхэ зуураа, энэ харилсаан хани ёһоной һайн харилсаан юм, саашадаа бүри бэхижэжэ байха гэжэ этигэнэб гэжэ Ачария мэдүүлээ. Непалай премьер-министр хани холбоото оронуудтай Непалай худалдаа наймаа үргэдхэлгые һайшааба.

Цейлоной премьер-министрын мэдүүлгэ

ДЕЛИ, майн 5. (ТАСС). Коломбоһоо мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, Цейлоной премьер-министр Бандаранаике минии правительство Цейлондо байдаг английска агаарай-сэрэгэй, далайн-сэрэгэй базануудые үгы болгохо һанаатай гэжэ үсэгэлдэр түлөөлэгшэдэй-палатада мэдүүлбэ.

«Базанууд үгы болгогдохо ёһотой гэжэ шиидээд, энээн тухайгаа английска засагаархидта мэдээсээбди. Энэ асуудалые дахинаа хаража үзэхэ тушаа үгэшье хэлэгдэхэ ёһогүй» гэжэ Бандаранаике хэлэбэ.

НАТО-гэй соведэй сесси дүүрэбэ

ПАРИЖ, майн 6. (ТАСС). Хойто-атлантическа союзай (НАТО) соведэй сесси үсэгэлдэр үдэшэ орой дүүрэбэ. Энээн тушаа толилогдоһон коммюникеһээ харахада, НАТО-гэй соведэй сессидэ хабаадагшад Советскэ Союзай ябуулжа байһан, амгалан ёһоор зэргэ оршон байлгын политика уласхоорондын түгшүүрилэй һуларха ябадалда хүргөө гэжэ мэдэрхэ баатай болоһон байна. «Атлантическа нэгэдэлэй арадуудай хоорондын харилсаае тодорхойлһон ООН-эй Уставай ёһо гуримууд һүүлэй һүүлдэ Советскэ Союзай, баруун гүрэнүүдэй хоорондын харилсаае мүн тэрэшэлэн тодорхойлхо байха гэжэ мүнөө найдажа болоно» гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Гэбэшье, НАТО-гэй хархис хараа бодолые ба энэ организациин саашадаа байха ябадалые зүбтүүлхын тулада коммюникегэй авторнууд баруун оронуудые «хамгаалхын тулада» НАТО-е байгуулха хэрэгтэй болоһон юм, тиин «хүсэ баримталһан» политикал лэ амгалан ёһоор зэргэ оршон байха политикые баримталха ябадалда Советскэ Союзые баадхаа гэжэ баталан хэлэнэ.

Коммюникеһээ харагдаһанай ёһоор, баруун гүрэнүүд «Европейскэ зарим тон шухала асуудалнуудай» (жэшээлхэдэ: Германиие нэгэдүүлгэ, буу зэбсэг хуряалга) шиидхэгдэхэ хүрэтэр гэһэн шалтагаар өөһэдынгөө сэрэгэй союзые хэбээрнь байлгаха хүсэлтэй байна.

Сессиин зарим хабаадагшадай оролдосотойгоор табиһан, экономическа харилсаа холбооной асуудалнууд тушаа хэлэхэ болоо һаа, гадаадын гурбан министрнүүдэй составтай комитет томилогдоо гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ. Тус комитет «сэрэгэй бэшэ талаар НАТО-гэй харилсаа холбоое һайжаруулха, үргэдхэхэ арганууд тухай һанамжануудые НАТО-гэй соведтэ оруулжа байха» болоно. Хүгжэлтэ багатай оронуудта туһаламжа үзүүлхэ тушаа французска түсэб НАТО-гэй соведтэхи саг үргэлжын түлөөлэгшэдтэ шэнжэлжэ үзэхынь тулада үгтөө.

Нэгэ талаһаа, уласхоорондын түгшүүрилэй һуларһые мэдэрһэн, нүгөө талаһаа, Атлантическа бүлэглэлэй сэрэгэй хүсые ехэдхэхэ шухала гэжэ мэдүүлһэн, коммюникегэй асатаһан зүрюу текст хадаа сессидэ хабаадагшадай хоорондо гараһан ехэ арсалдаае нюуха гэһэн һэдэлгые харуулна.

ЛОНДОН, майн 6. (ТАСС). Воскресениин газетэнүүд НАТО-гэй соведэй сесси тушаа бэшэхэ зуураа, энэ сесси дээрэ хэдэн асуудалнуудай талаар ехэ арсалдаан гараа гэжэ түбхын түрүүндэ тэмдэглэнэ.

«Обсервер» газетэ энэ темээр «НАТО бэрхэшээлдэ ороод байна» гэһэн гаршагтайгаар Алистер Вьюкенэй тусхай статья толилоо. «Энэ организациин ерээдүйн байдалда, тэрээнэй хүсэндэ, тэрээнэй аша туһада хүсэд этигэхэгүй ябадал НАТО-гэй гэшүүдэй дунда олон һарын туршада ехэдэ ехэдэһээр һүүлэй һүүлдэ гэнтэ эли гаража ерээ» гэжэ статья дотор хэлэгдэнэ.

«НАТО-гэй политическэ нэгэдэлынь ородуудай ямар нэгэн ябуулга хэһэнэй эсэстэ бэшэ, харин ондоо шалтагаанаар аюултайгаар бута сохигдоо. НАТО-гэй оронууд союзайнгаа үмэнэхи уялгануудаа түрүүшын һуурида табихые хүсэнэгүй гү, али табижа шадахагүй байна. Великобритани, Греци ба Турци Кипрын түлөө арсалдана; Алжир тушаа Франциин политика тэрээнэй ханинарай—НАТО-гэй гэшүүдэй һанаае ехээр зобооно. Исланди тэрээнэй территори дээрэ американска сэрэгүүдэй үлэхэ ябадалһаа арсажа, Арктическа тон шухала радарна гэнжые мэнэ һаяхан эбдэһэн байна» гэжэ автор саашань мэдүүлнэ.

«Хойто-атлантическа союзай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй соведэй сесси хадаа НАТО мүнөөнэй байдалһаа гээгдэжэ ябана гэжэ правительствонуудай бултадаа ойлгожо байһаниие, мүн тэрэшэлэн энэ организациин саашанхи байдал тушаа ехэ арсалдаанай бии байһые элирүүлбэ» гэжэ «Обсервер» газетын парижска корреспондент тэмдэглэнэ. Корреспондентын хэлэһэнэй ёһоор, Пиногой дурадхалһаа (экономическа туһаламжа үзүүлхэ органиие ООН-эй дэргэдэ байгуулха тухай) арсаһан ушар хадаа баруун гүрэнүүдэй саашадаа ябуулха гадаадын политика тухай асуудалай талаар ехэ арсалдаанай НАТО дотор бии байһаниие гэршэлнэ.

«Майн 5-да арсалдаанай тон ехэ болоходо Даллес хаалтатай заседани үнгэргэхые министрнүүдтэ гэнтэ дурадхаһан байна. Оройдоо хоёрхон советнигүүдтэй байхыень делегадуудта зүбшөөгдөө. Арсалдаан хэбээрээ үлөө, тиигэбэшье, эсэсэй коммюнике соо энээн тушаа хэлэгдэнгүй, намар шэнэ сесси дээрэ. Пирсонэй ба тэрээнэй бүлэгэй (гурбан министрын составтай комитет тухай хэлэгдэнэ.—**Ред.**) тоосоо хэхэ хүрэтэрнь орхигдоо».

Президент Иосип Броз-Тито Франци ошобо

БЕЛГРАД, майн 6. (ТАСС). Югославиин Арадай Федеративна Республикын президент Тито Французска Республикын президент Рене Котиин уряалаар Париж ошохоор үсэгэлдэр Белградһаа мордобо. Тэрээнтэй хамта гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй секретарь К. Попович, президентын генеральна секретарь Йоже Вильфан, верховно главнокомандалагшын кабинедэй начальник генерал-подполковник Милош Шумоня, президентын адьютант генерал-майор Милан Жежель гэгшэд мордолсоо.

Мордохынгоо урда тээ президент Франс Пресс ба Танюг агентствонуудтэ зорюулан мэдүүлгэ хэһэн байна.

Франци ошолго хадаа гансашье золгон уулзахын түлөө айлшалалга бэшэ гэжэ тоолоноб гээд Тито хэлэбэ. Хоёр тала хадаа хоёр ороной харилсаанда, мүн тэрэшэлэн уласхоорондын политикын талаар ниитэ интерестэ хабаатай элдэб асуудалнуудай талаар һанал бодолоо хэлсэхээр хараалагдана. Франциин түлөөлэгшэдтэй манай хэлсээн амжалтатай, ашагтай туһатай байха гэжэ би этигэнэб. Юуб гэхэдэ, арсалдаата олон асуудалнууд сэхэ холбоо байгуулһанай ба һанал бодолоо хэлсэһэнэй эсэстэл лэ зайсуулагдаха юм гэһэн һанамжын бүхы дэлхэй дээрэ ехээр дэлгэрһэн үедэ бидэ Франци ошохомнай. Энэ ошолгомнай бэе бэеэ ойлголсолгые һайжаруулгада мүн лэ туһалха байна.

Иосип Броз-Тито Париж ерэбэ

ПАРИЖ, майн 7. (ТАСС). Югославиин Арадай Федеративна Республикын президент маршал Тито Французска Республикын президент Рене Котиин уряалаар мүнөөдэр һамгантаяа хамта Париж ерэбэ. Президент Титотэй хамта гадаадын хэрэгүүдэй талаар гүрэнэй секретарь Коча Попович, президентын генеральна секретарь Йоже Вильфан, верховно главнокомандалагшын кабинедэй начальник генерал-подполковник Милош Шумоня, президентын адьютант генерал-майор Милан Жежель гэгшэд ерэлсээ.

«Булонска ой» гэжэ вокзал дээрэ Титое Французска Республикын президент Рене Коти, министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Ги Молле, гадаадын хэрэгүүдэй министр Кристиан Пино, дотоодын хэрэгүүдэй министр Морис Буржес-Монури, Французска парламентын хоёр палатануудай түрүүлэгшэнэр, Францида байдаг югославска посол А. Беблер гэгшэд угтаба.

101 буудалгаар амаршалгын артиллерийскэ салюдай хэгдэһэнэй һүүлээр президент Тито Французска Республикын президентын үргөөдэ—Елисейскэ ордондо ошоо.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ, майн 5. (ТАСС). Үтэлһэн ажалшадта туһалха национальна фонд байгуулха тухай хуулиин проектые зүбшэн хэлсэлгэтэй дашарамдуулан, Ги Моллегэй правительствода найдабари үзүүлхэ тушаа асуудалаар мүнөөдэр Франциин национальна суглаанда голосовани болобо. Хуулиин проектын хоёр асуудалай талаар, тиигээд, хуулиин бүхы проектын талаар найдабари олгохо тухай асуудал Ги Молле гурба дахин табяа һэн.

Национальна суглаан үтэлһэн ажалшадта туһалха национальна фонд байгуулха тухай хуулиин проектые һайшаагаа. Тиигэхэ зуураа, 333 голосоор правительствода найдабари үзүүлһэн байна. Тиихэдэ 95 депутат эсэргүү голосовалаа.

Хуулиин проект республикын соведэй үзэмжэдэ табигдаха юм.

Индонезиин президент Сукарно Голландитай байгуулагдаһан союзые болюулха тухай хуулиин проектдэ гараа табиба

ПАРИЖ, майн 4. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, 1949 ондо Гаагада болоһон «түхэреэн столой» конференциин шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр байгуулагдаһан голландско-индонезийскэ союзые болюулха тухай хуулиин проектдэ президент Сукарно үсэгэлдэр гараа табиба. Хуулиин энэ проектые Индонезийскэ парламент һаяхан һайшааһан байгаа.

Улан-Удын сэмбын фабрикын нэхэгшэ-комсомолка Шура Гор[дее]ва ажалдаа оролдосотойгоор хандажа, [һа]ра бүхэнэйнгөө даалгабариие 120-процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шура Гордеева.

З. Веснинагай ф[ото]

Гахай олоор шахад[аг] боложо байна

Кяхтын аймагай Сталинай [нэрэмжэ]тэ колхоз нёдондо гахайн абалгаяа урзанданайхида о[р]... хоёр дахин шахуу ехэ болго[о]. Мүнөө эндэхи гахайшад 24 поршоонхолуулжа, 178 порш[оо] абаад байна.

Энэ колхозойхид гахай шах[ахада] анхаралаа ехээр хандуулдаг ... Мүнөө эндэ 55 гахай шаха[гдажа] байна. Намартаа шахагдажа ... дэ тушаагдаха 55 эмэ ... хайнууд мүнөө ороондо оруул... Тэдэнһээ абтаһан поршоон... дай зариманиинь намартаа м... шахагдажа гүрэндэ тушаагдах... Энэ фермын гахайшад П. Бам[баева], Б. Цоктоева шахажа байһан ... нуудаа һайнаар эдеэлүүлжэ, ... риинь шэгнүүрые сүүдхэ соо 800 грамм хүрэтэр нэмээнэ.

Шахагдажа байһан гахай[нуудые] кукурузын силос эдюулхэдэ ... гүй һайн. Тэрэниие амтархаж... хэдээ пахайнууд түргэнөөр ... на. Энэ жэлдэ фермынхид ку[куру]зын ногоон эшэ намаа сабша[жа] хайнуудтаа эдюулхээр, мүн ... кукуруза тариһан газарта ... хээр хараална. Мүнөө жэлдэ ... шадар 10 гектар кукуруза та[ри]жа, гахайнуудта һайн тэжээл ... хэгдэхэ юм.

— Бидэнэр саашадаа ... олоорнь түргөөр шахаад, гү[рэндэ] тушаажа байхабди,—гэжэ ... фермые даагша Мингас Фа... нов хөөрэнэ.—70—80 кил[о] татадаг болоходонь, гахайе ... гаһаа гаргадаг байхабди. ... гэхэдэ, тэрээнһээ саашаа гаха[йн] хэнь улам ехэ болобошье, ш... рээ тон багаар нэмээдэг, ко... гаргашатай болодог юм. Ку... аймагай Куйбышевай нэр[эмжэтэ] колхозой гахайшадай жэ... шахагдажа байһан гахайнууд... ранхы байрада байлгажа үз... Тиигэжэ шахахада гахайнууд ... тиишээ гүйлдэдэггүй, шэ... түргөөр нэмээдэг гэжэ энэ ко... гахайн фермые даагша нүхэр П... ников газетэдэ бэшэһэн байн[а].

Сталинай нэрэмжэтэ колхо[зой гахай]шад республикын түрүү ... шадай дүй дүршэлые хэрэгл[ээн] хайн мяха абалгые ехэдхэхэ ... амжалтатайгаар дүүргэхын ... тэмсэнэ.

Д. Дорж[иев]

Һаалишадай слёт

Һаяхан Цакир тосхондо З... пай аймагай түрүү һаалишад[ай слёт] болобо. Энэ слёдто 200 гаран[ги] һаалишад, колхозуудай түрүү... нэр, зоотехнигүүд, малшад ... далсаа.

Һү һаалгаар аймаг соо[гоо] һуури эзэлһэн «Победа» ... КПСС-эй айкомой ба айм... гүйсэдкомой дамжуулгын ула... та хүртэбэ. Һаалишадай ду... түрүү һуурние Ждановай нэ... тэ колхозой һаалишан Г. Л... ва, хоёрдохи һуурние—«П... колхозой һаалишан М. С... эзэлбэ.

Аймагай түрүү һаалишад ... ноор, радиоприёмник ба бус[а]... тэ шангуудаар шагнагдаа.

Слёдой һүүлээр түрүү һаал[ишадта] уранһайханай самодеятельн[остин] концерт харуулагдаа.

Д. Гарм[аев]

Механизаторнуудай воскресник

Түнхэнэй аймагай Кырен[эй] ... эй 60-аад механизаторнууд ... үдэлмэрилэгшэд 3 автомаши[на]гаар «Путь Ленина» колхозд[о вос]кресник эмхидхээ. Тэдэнэр нэ... рэй туршада 70 тонно наг шэб... ли дээрэ гаргаба, хэдэн арбаа[д гек]тар кукурузын полиие үтэжү...

Б. Багу...

Редакторай орлог[шо] О. ГОМБОЕ[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00758. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. 27...